KOLPING

IX. évfolyam 11. szám • A MAGYAR KOLPING SZÖVETSÉG LAPJA • 1999. november

„Halál, hol a te győzelmed?"

Bolberitz Pál gondolatai

Mi is a halál? Nagyon egyszerű dolog: ami összetett, az szétesik. Az ember élete – bármennyire is próbálják a különböző tudományágak kitolni a határát – véges. Előbb-utóbb szétesik részeire. De az embernek nemcsak teste van...

Az emberi lét legfájóbb kérdéseiről beszélt dr. Bolberitz Pál teológus professzor a Ferences Gimnáziumban, a Szentendrei Petőfi Kulturális és Hagyományőrző Egyesület meghívására. A professzor úr gyakran jár Szentendrén és tesz eleget a felkéréseknek, szívesen emlékszik vissza arra, hogy 1968-ban városunkban kezdte lelkipásztori működését. Közvetlen előadásmódja, meggyőző tudása, kifejező gesztusai, időnként mennydörgésszerű orgánuma és humora teszik népszerűvé előadásait.

*

A halállal előbb-utóbb mindenki szembesül, akár akarja, akár nem – kezdte előadását a professzor. Először talán akkor, amikor hozzánk közel álló hal meg. A gyerekek mindezt egyszerűbben élik meg, azt mondják, a dédi vagy a nagyi felköltözött az égbe. Ezt még a nem vallásos nevelést kapott gyerekek is így mondják – bennük még romlatlan az emberi természet.

A polgári társadalmakban mindig voltak tabutémák, amiről társaságban nem illett beszélni. Ilyen volt a szexualitás, és ilyen tabutémává vált a halál is. Mivel erről értelmesen csak a kereszténység tudott beszélni, a materializmus korában inkább hallgattak róla.

Mára az egész európai társadalomválságba került, nincs tartása, nincs mondanivalója, nem találja önmagát. Mindig egy mennyország felé megyünk az igazi, a túlvilági helyett. Hol a kommunizmus, hol az Európai Unió mennyországa felé. Pedig gondoljuk csak végig: mit vihetünk magunkkal a sírba?! Semmit. Aki már számolt fel hagyatékot, az tudja, hogy az örökösök gyakran a legértékesebb tárgyakat is kacatként kezelik, a régi családi fényképeket, a könyveket kilószámra adják el az antikváriumokban, csak minél előbb szabaduljanak tőlük. Erről beszélt Jézus a hegyi beszédben: ne gyűjtsetek magatoknak olyan kincset, amit a moly megrág és a rozsda megemészt. Egyetlenegy dolgot vihetünk oda magunkkal: a személyes lelkünket, a jócselekedeteinket.

A földi élet értelme az, hogy kapunk Istentől egy életet, amit a Biblia talentumnak nevez. Ezt kell kamatoztatni jócselekedetekkel és ami a legfontosabb, a másokért való éléssel. Ezután vissza kell adni a Jóistennek. Akkor, amikor ő akarja.

Egy sokgyermekes család írta egyik gyermekük halálakor a gyászjelentésben: a Jóisten nekünk adta ezt az életet, hogy tápláljuk, neveljük és az Isten felé fordítsuk. Tizenkét évig engedte, hogy nálunk legyen, most visszakérte, és mi visszaadtuk neki.

Ez a keresztény hozzáállás, ami nem azt jelenti, hogy nem lehet bennünk szenvedés, vagy tiltakozás, néha elkeseredés. De tudnunk kell azt, hogy az ember szellemisége révén az örök életre van ráhangolva. A halál csak a mulandó test pusztulása, a szellem nem tud meghalni. A keresztény egzisztencia túlvilágra irányuló egzisztencia.

Ha valaki megkeményíti a szívét és nem akar hinni, annak akár a mennybéli angyal is lejöhet az égből, akkor sem fog hinni. Jézus feltámasztotta Lázárt a halottaiból, és a szemtanúk

(Folytatás a 2. oldalon)

Tartalomból:

NEMZETKÖZI HÍREK
14. oldal

100 éves a Szentendrei Kolping Család
4. oldal

A bibliában olvastuk
8. oldal

Móra Ferenc
Isten-keresés
10. oldal

IFJÚSÁGI HÍREK

„Szólj Uram!"
19. oldal

(Folytatás az 1. oldalról)

közül sokan mégsem hittek benne. Isten senkit nem kényszerít a hitre.

Az emberek szeretik vallásosságuk kérdését életük végéig halogatni: ha nyugdíjas leszek, járok templomba, akkor majd többet imádkozom. Soha nem lesz igazi hitünk, ha Istent a legutolsó helyre tesszük életünkben. Sajnos, gyerekeinket is így neveljük: ha még marad öt perce, akkor jár hittanra, ha nem marad, akkor nem jár. A szülők éppen a leglényegesebb, az élet-halál kérdésekben menekülnek a felelősség elől, amikor ilyeneket mondanak: majd a gyerekem saját maga eldönti, hogy mit akar, nem szabad erőltetni.

Korunk sokat vitatott erkölcsi kérdése az euthanázia, ami álhumanista szöveggel azt hirdeti, hogy az emberi élet nem az Isten tulajdona – emberek hozzák létre, ezért el is vehetik. Ebből szinte kiabál az a hazug állítás, hogy az élet ura én vagyok. Én, én és csakis én. És ha meguntuk a dolgot, akkor befejezzük. De hogyan hihetjük azt magunkról, hogy életadók vagyunk? Az élet szellemi dolog, mi csupán a megvalósításhoz szükséges biológiai eszközök vagyunk.

Az egyház minden formájában tiltja az euthanáziát, életet elvenni semmilyen körülmények között nem szabad. A régi világban fel sem merült ez a kérdés, az emberek, amikor szervezetük elfáradt, szépen csendben meghalnak otthon. Mindenkinek joga van a méltóságteljes halálhoz. A túlzott életben tartás a materilaista szemlélet megnyilvánulása, amikor csak az az érdekes, ami a testnek jó. Arra figyeljünk, hogy a léleknek mi a jó. A halálra fel kell készülni, a szentségeket fel kell venni, mindenkitől elbúcsúzni, dolgainkat elrendezni, lezárni. Mosolyogni, s így meghalni. Mert így is lehet.

Szentendre és vidéke, 1999. X. 22.

KOLPING írásaiból

A katolikus sajtó ügye

Nyolc évvel ezelőtt, 1991. október 27-én az egyház ünnepélyesen boldoggá avatta Kolping Adolfot. II. János Pál pápa ezt az eseményt joggal hozta kapcsolatba a „Rerum novarum" pápai szociális körlevél megjelenésének századik évfordulójával. Az egyház számára ugyanis Kolping társadalmi elkötelezettsége sok vonatkozásban most is iránymutatónak tekinthető. Többek között időszerű és követendő Kolping közírói tevékenysége és véleménye a katolikus sajtó feladatairól.

Amikor 1848-ban törvényesítették a sajtószabadságot, Kolping a történelmi eseményt úgy értékelte, hogy Isten nagy esélyt adott az egyházi sajtó kibontakoztatására:

„Ha az ember nyugodt higgadtsággal és keresztény szemmel értékeli az események alakulását, akkor meg kell látnia, hogy bár az emberek hozták mozgásba az idők alakulását, mégis az Isten irányítja azt saját magasabb céljai felé, valamiképpen saját akarata érvényesítésére használja fel. Senki sem állíthatja komolyan,hogy a mozgalmas 1848-as esztendő tagadhatatlanul hatalmas és máig még beláthatatlan következményekkel járó változásai a katolikus egyházból indultak volna ki vagy éppen katolikus emberek kezdeményezték volna."

„Látszólag ez a politikai-társadalmi megmozdulás a vallással közvetlenül nem függött össze... És mégis az egész mozgalom tartós hatást gyakorol a katolikus egyház szociális elkötelezettségére. Ha jól megnézzük, végül is tevékenységi köre így kibővült. Az eredményt tekintve a katolikusok ilyen értelemben mondhatják: hála Istennek, hogy minden úgy történt, ahogyan megtörtént! A Jóisten ugyanis nagyrészt az egyház ellenfelei által törte szét erőszakkal azokat a bilincseket, melyeket a hatalmon lévők saját jószántukból nem törtek volna szét."

„Persze ezzel nem szűnt meg a sokoldalú támadás, úgyhogy egyházunk szabadabb életének ellenségeivel továbbra is hadilábon állunk, ami azonban a katolikusok számára a legkevésbé sem káros. Úgy tűnik, szükségük is van egy ilyen állandósult, félig hadi állapotra azért, hogy éberek – és tevékenyek – maradjanak. A langyos békesség hosszútávon nem tesz jót. Tehát az életben időnként némileg kényelmetlen helyzettel is meg kell barátkoznunk!"

„Amikor a legkülönbözőbb szellemi áramlatok megszólalnak és valamennyien igénybe veszik a szabadság adta lehetőségeket arra, hogy különféle beállítottságuk mellett kiálljanak, nem engedhetjük meg magunknak, hogy ezt szótlanul szemléljük csupán. Nem rendelkezünk országosan számottevő katolikus sajtóval, még igen gyenge a képviselete, egyenlőre még nincs kilátás arra sem, hogy méltóképpen kibontakozzon. A katolikusok csak kisebb lapokra vannak utalva. Ha már így állnak a dolgok, akkor fontos, hogy legalább ezek a kis lapok teljesítsék kötelességüket."

„Ha valamilyen területen mi, katolikusok gyengén álltunk eddig, és ezért alapos okunk lehetett a szégyenkezésre, akkor az a nyilvános sajtó területe. Azért lényeges ez a körülmény, mert aki az információ szolgáltatást uralja, az igyekszik az egész életet is hatalmába keríteni. Aki szereti az igazságot, az meg is védi, ha támadás éri azt. Manapság a nyilvános sajtó jobban, mint valaha, lett a köznevelés eszköze. A nagy sajtótermékek például ma szinte kizárólag a nyílt vagy titkos ellenfeleink kezében vannak. Mégis, már valamennyire

változtak a dolgok, még ha igen sok tennivaló van is ezen a területen."

„A katolikusok persze sokkal többet tehetnének, mint eddig, nevezetesen nagyobb mértékben támogathatnák a létező saját lapokat, száműzhetnék házaikból az ellenségeskedő szennyirodalmat, határozottabban állhatnának ki saját ügyük mellett. De nem tagadhatjuk eddigi sikereinket sem, hiszen a sajtó területén képesek vagyunk egyre jobban helytállni. A nagy piacot egykönnyen ugyan nem fogjuk elfoglalni, mert a tömeg a botrányokra van kiéhezve, ez viszont sohasem lehet a mi szövetségesünk. A katolikus nép viszont ma összehasonlíthatatlanul több katolikus írást olvas, mint eddig, sikerült legalább egy lépéssel a jó irányba előrejutni. A felebaráti szeretet elemi tevékenységei közé tartozik a tájékozatlant tájékoztatni, a tévelygőt eligazítani, és ez ma a katolikus sajtó feladata sokkal inkább, mint azelőtt. A lényeg az, hogy mindig katolikus szellemiségű legyen, szigorúan tartsa magát az igazsághoz, stílusában lehetőleg megbocsátó és inkább Isten ügyének elkötelezett, mint az emberek tetszésének."

Kolping volt az egyik legelső pap, aki a sajtót és az egyesületeket célzottan hasznosította újszerű módszerként a lelkipásztori tevékenységben. Kiadói és közírói munkáját komoly és felelősségteljes lelkipásztori feladatnak tekintette:

„Lehet-e az újságírást lényegében másnak tekinteni, mint naponta vagy hetenként felmenni a nép nyilvános tanszékére, onnan szólni a néphez az egész nép előtt, azért, hogy a nép ehhez tartsa magát? Hiszen az írás nem más, mint írott beszéd, és a leírtakat kinyomtatni és kibocsátani a nép közé ugyanolyan, sőt több annál, mintha hetente valamennyi olvasómat magam köré gyűjteném és élőszóval adnám elő azt, ami például a lapban olvasható. Mondom, ez még több, mert egy ilyen lapot nemcsak ma és holnap, hanem évek múlva is olvashatják olyanok, akikre aligha gondolt az ember, amikor azt megírta. A napnál is világosabb ezért, hogy a felelősség egy ilyen lap kiadásánál nagyobb annál, mint amit az ember képes felbecsülni. Itt valóban minden szóért felelni kell, és ez a felelősség annál nagyobb, minél távolabb és minél több emberhez ér el ez a szó."

„Ha számot kell vetnem mindarról, ami tudtommal és akaratommal belekerül a lapba, mindenekelőtt arra kell figyelnem, hogy legjobb tudásom és képességem szerint az igazságot mondjam, az igazságot képviseljem, és ha kell, az igazságért harcoljak. Manapság ez nem is olyan könnyű és egyszerű, mint amilyennek tűnik. Az igazság természeténél fogva elfogulatlan, szinte durva és ezért nem látják mindenhol szívesen... Mert a valódi igazság általában zavarólag hat az élet édes megszokásai körében, nem forgatja köpönyegét a szél járása szerint, nem nyalakodik bele minden edénybe, nem ül be minden székbe, nem felejti el ma azt, amit tegnap mondott,végül pedig nem törődik azzal, hogy bizonyos emberek kellemetlenül érintve érzik magukat..."

„Az igazságnak ezért rendszerint nincsen nagy közönsége, és szinte csodálkozom azon, hogy szókimondó stílusa ellenére a lapunknak ennyi olvasója van. Az olvasótábora a születése óta hála Istennek negyedévenként gyarapodott, annak ellenére, hogy az ellenfelei is síkra léptek, ami nem éppen rossz jel. Nem is akarom tagadni, hogy állandóan foglalkoztat az olvasókörünk bővítésének a kérdése. Ha ugyanis már egyszer eljutottunk odáig, hogy nyilvánosan szóljunk, akkor már szeretnénk, ha mind többen meg is hallgatnának. De azt a veszélyt szeretnénk mindenképpen Isten segítségével elkerülni, hogy egy nagyobb olvasótábor kedvéért esetleg kevésbé szigorúan vegyük az igazságot, és ahelyett, hogy kimondanánk azt, ami helyénvaló, elkezdenénk úgy beszélni, amit a legtöbb ember szívesen hall."

„Úgy gondolom ugyanis, hogy minél hűségesebben tesznek eleget kötelességünknek a Népújságunk hasábjai, annál üdvösebb hatást fognak gyakorolni az olvasóira és általuk egész környezetükre. Az olvasás mindig érlel valamilyen gyümölcsöt, csak azon múlik minden, hogy miféle az a gyümölcs, amely az olvasásból fakad. Rendszerint olyan szellemiségű lesz az, mint amilyen az írásból árad, és az bizony nagyobb hatást gyakorol az olvasóra, mint amilyent általában elképzelünk. Adja a Jóisten, hogy a Rajnai Népújság szellemiségét a Szentlélek lehelete hassa át és világítsa meg, azért, hogy az olvasó egészséges, boldogító gyümölcsöt nyerjen belőle."

„A Jóisten áldására a kiadónak és az olvasóknak egyaránt szüksége van, hiszen közte és olvasói között igen szoros kölcsönhatás alakul ki. Vonatkozik ez rám és rád, kedves olvasóm, mert mostantól kezdve már nem vagyunk idegenek egymásnak, amikor fogod a lapot és heti olvasmányoddá teszed. Bizony, még azt is gondolom, hogy a rám nehezedő felelősség egy része rád is hárul. Ha te hozzájárulsz ahhoz, hogy a jó és hasznos írások terjedjenek, akkor biztosan részed lesz abban a jutalomban, melyben Isten fog ezért részesíteni. Szeretnélek arról biztosítani, hogy közös buzgó igyekezetünk arra fog irányulni, hogy mi ketten, te meg én, egykor majd, amikor mi ketten már nem írunk és nem olvasunk lapokat, ennek a jutalomnak örülhessünk."

A keresztény szellemiségű sajtó magas etikai színvonala és felelőssége, az igazság melletti kiállás ma is alapvető követelmény az írók számára. Az olvasók pedig a jó írások figyelmes tanulmányozásával és terjesztésével vehetik ki részüket a tájékoztatásban és eligazításban, amit Kolping a felebaráti szeretet elemi tevékenységei közé sorolt.

Lang György,
a „Rheinische Volksblätter"
1856. 1. sz. és 1863. 2. sz. alapján

Aki ismeri az embereket,
az okos.

Aki ismeri önmagát,
az bölcs.

Aki legyőzi a másikat,
az erős.

Aki legyőzi önmagát,
az hős.

(Kínai közmondás)

*

1999. szeptember 25-én egész napos ünnepséget rendezett a Szentendrei Kolping Család megalakulásának 100. évfordulója alkalmából. Az alábbi előadás ott hangzott el, és híven tükrözi a szentendreiek tartalmas múltját.

A „Szent-Endrei Róm. Kath. Legényegylet"

Szentendre XVII. század végétől újjátelepült lakosságának jelentős része iparral, kereskedelemmel és szőlőműveléssel foglalkozott. Egyes foglalkozási ágak mesterei és legényei céhekbe tömörültek, melyek szigorú előírások mellett működtek és benne a város speciális tényezői – etnikum, vallás – is szerepet kaptak. Mária Terézia különös hangsúlyt helyezett a katolikus vallás gyakorlására. Például előírta „Egyházi körmeneten vonuljon fel minden tisztes céh lobogó zászlókkal", vagy közösen vegyenek részt a szertartásokon.

A céheket az 1872-ben kiadott 8. számú törvény szüntette meg. A megszűnt céhek tagjai az ezután létesült egyesületekbe szerveződtek, melyek jellegüket tekintve hitbuzgalmi társulatokra és kulturális, társadalmi egyesületekre oszlottak. Így alakult meg Szentendrén a Föld- és Szőlőművelők Egyesülete, a Keresztény Munkásegylet és Gazdakör, valamint a Szentendrei Ipartestület, melynek kereskedő-, cipész, mészáros-, fodrász, stb. szakosztályai voltak. Ezekbe tömörültek a felnőtt iparos társadalom mesterei és kereskedői.

A fiatal iparos legények számára Adolf Kolping 1856-ban megindított mozgalma alapján Magyarországon is sorra szerveződtek a legényegyletek. Ezek célja volt az iparos ifjúságnak otthont nyújtani, ezáltal megakadályozni, hogy a fiatal iparos legények kellő támasz és irányítás nélkül rossz útra tévedjenek, inkább becsületes, erkölcsös munkával kiváló szakemberek és mintaszerű családi életet élő felnőttek és családapák legyenek.

Az elmondottak értelmében Szentendrén csak a XIX. század végén került sor az iparostanoncok, segédek és fiatal iparoslegények felkarolására. Részükre alapította meg Kada Mihály plébános 1899-ben a Szentendrei Római Katolikus Legényegyletet. A szervezésben nagy részt vállalt Marczinka Imre káplán.

Fővédnöknek Vaszary Kolos bíboros érseket kérték fel, aki azt örömmel elfogadta, a kezdeményezésre és a legényegylet alapításához főpásztori áldását küldte.

A szervezési munkák kezdetben nem mentek zökkenőmentesen és sok értetlenséggel kellett megküzdeni. Az első kritikák azonban hamar lecsengtek és a szentendrei lapok is ismertették a legényegylet megalakulását. A „Szentendre és Vidéke" 1899. június 26-i számában közölte: „Katolikus legényegylet. Ilyen címmel egyesület alakult Szentendrén. Az egyesület népkönyvtárat, olvasótermet, dalárdát alapít és időnként katolikus szellemű színielőadásokat rendez. Az egyesület létesítésén Kada és Marczinka lelkészek buzgólkodnak."

A Szentendrei Római Katolikus Legényegylet Alapszabályait Esztergomban 1899. július hó 29-én Boltizár József püspök általános érseki helynök hagyta jóvá és 1899. szeptember 28-án a magyar királyi belügyminiszter engedélyezte és 91185/V.b. számon bejegyezte. Az alapszabály értelmében: „2.§ Az egylet célja: az iparos segédek vallás erkölcsös fejlődésének előmozdítása szellemi és anyagi javának egyáltalában erősítése és megóvása. 4.§ Az egylet védszentje: Szent József. 6. § Az egylet tagjai: a) alapító tagok..., b) pártoló tagok..., c) tiszteletbeli tagok..., d) rendes tag lehet minden helybeli állandóan vagy ideiglenesen itt tartózkodó, kath. vallású iparos segéd, ha már 16 éves, de 26 évesnél nem korosabb, feddhetetlen életet él, vagy legalább erre magát elhatározta. A nem kath. vallású, de a többi keresztény felekezetek bármelyikéhez tartozó iparos segéd szintén lehet az egyletnek rendes tagja; a választmányba azonban be nem választható.

Díszemlék a tagoknak

10. § Az egylet tisztségviselői: az elnök, másodelnök, kik csakis egyházi személyek lehetnek, az alelnök, a jegyző, a háznagy, a pénztáros, két dékán, a könyvtáros, a pénztári ellenőr. a) Az elnök a mindenkori plébános. b) A másodelnök, a mindenkori segédlelkész, ki az elnököt helyettesíti."

Az alapszabály általános házirendjének 1. pontja előírja: „Az egyesületi tagok jövet-menetkor: ‚Isten áldja meg a tisztes ipart!' üdvözlettel köszöntik egymást; a felelet rá ‚Isten áldja meg!' 2. Az egyesület hivatalos nyelve a magyar."

A különös házszabályok pontokba foglalják a részfeladatokat és felelősöket: „Ünnepélyes felvétel..., Rendezőség..., Teremrendező..., Ruhatárnok..., Játékrendező..., Munkaközvetítő..., Beteglátogatók..., Mulatságszervező bizottság..., Könyvtári szabályzat..."

A sajtó továbbra is figyelemmel kísérte az egylet működését és az elismerő sorok igazolják, hogy az beváltotta a hozzáfűzött reményeket. „Szentendre és Vidéke" 1899. július 16. „A katolikus legényegylet mulatsága. Vasárnap fényesen sikerült nyári mulatságot rendezett Szentendre kedvelt kirándulóhelyén, Öregvizen. A kirándulók a kat. fiúiskola tanterméből nemzeti lobogók alatt a templomba vonultak, majd a mise meghallgatása utána lobogók és a

katolikus egyletek szép üdvözlete „Isten áldja meg a tisztes ipart!" feliratú táblák alatt, a Rákóczi-induló hangja mellett indult a társaság víg kedéllyel a városon keresztül, célja felé. – Tánc, társasjátékok, tréfás mutatványok: zsákbafutás, versenyfutás, szalmaszálugrás, lepényrágás, fazékverés. A mulatság fényét és sikerét nagyban emelte a megjelent adakozó vendégsereg: Dumtsa Jenő, Fischer Gyula, Kada Mihály, Liber József (...) Steger Ferenc, Vidovich Ferenc, Háry József. A befolyt 126 ft. összegből 75 forint 95 krajcárt a katolikus legényegylet alap javára adtak."

„Szentendre és Vidéke" 1900. február 24. „Nagysikerű jelmezest – a Postpischl-udvar összes helységeiben – (...) A jelmezest megtette kívánt hatását, Szentendre társaságát húsz év sem hozta annyival közelebb egymáshoz, mint ez az egy est. A jótékony nemes cél érdekében számosan belépőjegyüket felülfizették (...) A vigalom tiszta jövedelmét a katolikus legényegylet javára fordítják.

A Legényegylet székháza a „Püspök utcza 409. népsorszámú házban (ma Alkotmány u. 4. szám alatt) volt. Zauer János kőműves városi építési szakértő 1901-ben „... a róm. cath. legény egylet helyiségeinek biztonsági szempontból történt megvizsgálásáról ..." készített véleménye alapján a rendőrkapitány elrendelte, hogy „... az első emeleti helyiségek padozata, illetve a helységek alatt lévő mennyezet megrepedt, s oly gyenge szerkezetű, hogy a jelzett helyiségekben tánciskola tartása veszélyes és biztonság szempontjából meg nem engedhető, (...) nemkülönben a lépcsőzet faszerkezetű és szűk, úgy hogy netalán előfordulható tűz esetén eléghet s a menekülés lehetetlenné válna (...) tánciskola tartása ezen helyiségekben betiltatik."

Az épületet helyreállították és a Legényegylet zászlószentelését 1902-ben itt tartották meg. A jeles eseményről Kada Mihály feljegyezte: „1902. július 20-ik napja reggelén az egyesület tisztikara – Kada Mihály plébános az egyesület elnöke, Skrspiecz József káplán másodelnök, Sidló Bertalan jegyző, Pánisz János dékán, Körösy Mihály pénztárnok, Rotschiller Ádám ellenőr, Hőnigschnabel József háznagy, Hőnigschnabel Károly könyvtárnok és Kopriva Ferenc, Rapp István, Weisz Albert, Háry József, Mancz János választmányi tagok – kivonultak a pályaudvarra, hogy fogadják a zászlószentelés egyházi szertartását végző Bogisich Mihály c. püspök urat, valamint az ünnepélyre érkező társegyletek – a budai-, a paksi-, privigyei-, újpesti-, esztergomi-, érsekújvári legényegyletek – zászlókkal érkezett küldöttségét. (...)

Kada Mihály köszöntötte a vendégeket, majd a központiak énekkara elénekelte a ‚Himnuszt', utána az újpestiek zenekara eljátszotta a ‚Rákóczit' és a menet megindult a városba."

A vendégek a Legényegyletbe vonultak, majd Kada Mihály plébános az ott összegyűlt vendégekkel együtt elindultak az Izbégi útra, ahol 40 fehérbe öltözött leány állt sorfalat és várták az Anna-völgyből lovas legények kíséretében felvirágozott hintókon érkező Hültl Dezsőné szül. Hauszmann Gizella zászlóanyát és családját, akiket bekísértek a Legényegyletbe. Innen menetben vonultak fel a templomba. „A gyönyörű zászlót hat fehérbe öltözött leányka vitte. Mikor felemelték akkor látszott csak igazán, hogy milyen pompásan alkották meg az óbudai ‚Jó Pásztor' apácák, akik anyagi haszon nélkül, csupa lelkesedésből végezték feladatukat."

Kada Mihály plébános ünnepi beszédében megemlékezett róla, hogy „... Kolping, a cipészlegényből lett áldozópap megalapította a legényegyletet. Erre indították őt saját élményei, mert átment mindazon viszontagságon, veszélyen, miket a mesterlegény kora magával hozott. Megsajnálta társait és úgy érezte szívében, mintha a legényegyletek révén az isteni gondviselés őt hívta volna meg a legények megmentésére. (...)

A legényegylet nem imatársulat. Ez ellen tiltakozott már boldog emlékű alapítónk. Nem az, hanem társadalmi egylet. Buzdítja ugyan tagjait a keresztény kötelességek teljesítésére, de főczélja, művelődésben előrevinni azokat, kik kebelében működnek. (...) Általános baj, hogy még mindég nem olyan a szellemi pártolás, mint azt a legényegyletek megérdemelnék."

Majd köszöntötte a zászlóanyát és beszédét így fejezte be: „És eszünkbe jut, amit boldog emlékű Kolping mondott, ‚Tanítsátok a fiúkat háladatosságra.' Hisszük, hogy nemcsak a tagok, hanem mindazok, akik egyletünk zászlószentelési ünnepélyéről fognak olvasni, az egylet történetében, s valahányszor megjelennek az egyleti zászlóval a szentegyházban, mindig kérni fogják az Istent, hogy áldja meg Nagyságodat és becses családját. De áldja meg mindazokat is, akik ezen ünnepély fényének emeléséhez hozzájárultak."

Elvégezvén a szentelést, a dísztagok szögeinek beverésére került sor. A többi szög beverése program szerint délután 3 órára maradt. „Ezután az egybegyűlt vendégsereg az egylet tisztviselő karával Gilitzer Ádám vendéglőjébe ment lakomára, ahol a szebbnél szebb köszöntőkben nem volt hiány, s a vendég egyletek dalárdái, valamint ezek kiváló tagjai szavalatokkal s a felfogadott újpesti fuvola hangszer kitűnő zenekara gondoskodtak a vendégek szórakoztatásáról (...) és a táncz kivilágos kivirradtig tartott." – emlékezett Schidló Bertalan egyleti jegyző.

A város vezetősége is elégedett volt a Legényegylet működésével, mert 1902. december 29-i közgyűlésén a képviselőtestület határozatot hozott, „Miután a Szentendrei Kath. Legényegylet kitűzött nemes czéljának minden tekintetben megfelel, annál fogva kért 12 m³ tűzifának adományozása az 1903.-ik évre is megadatik."

A közismerten kemény hangú szentendrei sajtó is elismeréssel tudósított az egylet működéséről. „Szentendre és Vidéke Hírlapja" 1903. február 22. Farsang. „A farsangban volt részünk már hangversenyben, zenei élvezetben, (...) most legutóbb a katolikus legényegylet által rendezett, s e szezonban utolsó szereplését is volt alkalmunk megtekinteni. F. hó 14-én adták elő a ‚Rokkant huszár' c. művet, melyet tánc követett. A derűs jókedv, mely jellemzője volt a kat. ker. egylet mulatságának, – most sem hiányzott, sőt lelkesebb volt, mint az eddigiek. Beheim kávéházi helyisége megtelt érdeklődőkkel, kik fáradhatatlanul kitartottak reggelig. Az egylet, mely alapításakor annyi közönnyel küzdött, ma már megszerezte társadalmunk rokonszenvét és szeretetét. Produktumaikban egyik siker után a másikat aratják. Látjuk, hogy iparosaink mint igyekeznek tudásukat hasznos és élvezetes szereplésekkel a helyes célú egylet javára érvényesíteni."

Az évek során az egyleti székház öreg épülete már nem volt alkalmas és használható. Ezért 1907. május 7-én a

Mária Terézia 596 népsorszámú házat telekkel (ma Kucsera Ferenc utca) megvásárolták a Legényegylet új székháza számára. Az épület átalakítására „... a Deim féle kerthelyiségben f. é. szeptember hó 9-én szőlőlopás – nemzeti világposta és táncczal egybekötött nagy szüreti ünnepély..." bevétele is szolgál.

A XX. század második étizede szomorú eseményeket hozott a Legényegylet életébe. Az I. világháborúban – 1914-18 – tizenhét fiatal legényegyleti tag halt hősi halált a fronton. 1919-ben pedig dr. Kucsera Ferenc – 1892-1919 – fiatal segédlelkész a Legényegylet másodelnöke szenvedett vértanúhalált. Az egylet székháza előtt kísérték utolsó útján a kivégzés helyére, a Duna-partra. Ezért nevezték el róla 1925-ben a korábbi Mária Terézia utcának ezt a szakaszát. Nevét a hősi halottak nevével együtt márványtáblába vésve örökítették meg a székház homlokzatán. 1931-ben a Legényegylet nagyszabású gyűjtőakciója eredményeként fehér-márvány síremléket állítottak Kucsera Ferenc emlékére.

A Legényegylet fennállásának 25. évfordulóján 1924. szeptember 7-én a zászlóanya levélben köszöntötte a jubiláló egyletet. Szalaggal emlékezett meg és pénzadományt is küldött. A bíboros érsek Csernoch János áldását küldte és adományt a működéshez.

A húszas években újra magára talált az egyesület. A régiek helyére mindég új tagok jöttek és folytatták a programot a célkitűzésnek megfelelően. A dalárda is sikeresen működött. 1925-ben Német László plébános beiktatásán – mint ő maga naplójában feljegyezte –, „nagyon szépen énekelt a Legényegylet dalárdája Tábor Frigyes vezetésével." A férfikórusnak több nyilvános szereplése is volt, de ők énekelték húsvétkor a passiót, és temetéseken is énekeltek 1933-tól a mindenkori kántorok vezetésével. 1940 után olvadtak be az 1935-ben megalakult Cecília leánykórusba és mint vegyeskar működtek tovább.

A színjátszást is nagy lelkesedéssel folytatták. Kéty János káplán másodelnök 1932-ben így vélekedett: „... A kulturális munka sem maradt el, amelyet az egyesületnek minden dicséretet megérdemlő színi gárdája mindig a legnívósabb előadásokkal igyekezett megvalósítani. (...) A közelmúlt évek kiemelkedő színi előadásai: János vitéz, Falu rossza, Repülj fecském, Juhász legény, Vég gazember, Gyurkovics lányok. Az Egyesület tehetséges színigárdájának szinte állandó tagjai: Krachler Tiborné, Drobilits Istvánné, Csanadacz Juliska, Simkó Lajos, Takács Sándor, Czikora József, Szernicsek Károly, Kunyik István, Stiegler János, Stiegler Gyula, Daru Ferenc, Kalauz György, Kirchov Károly, Czikora János, Brandzeisz Ferenc, Schmidt Frigyes. A rendezést Ivanics Lajos és ifj. Kopriva Ferenc látták el nagy szakavatottságukkal."

A székházat ebben az időben korszerűsítették. Színháztermet alakítottak ki színpaddal és itt tartották a nagy bálokat. Az udvar végében szabadtéri színpadot is létesítettek. Az épületben volt biliárd szoba, kártyaszoba, kis söntés és gondnoki lakás.

A színielőadásokat folyamatosan rendezték. Nagysikerű volt a Noszty fiú esete Tóth Marival, vagy 1938-ban Jézus születésének misztériumjátéka, melyet közkívánatra Izbégen is elő kellett adni. Ebben az időben Szőke Lajos

Az új legényegyleti zászló

nyugdíjas színész a Nemzeti Színház örökös tagja volt a rendező és tanította be a darabokat.

De itt tartott színielőadással egybekötött – jótékony célra rendezett – teaestéket a Szent Vince Szeretetegylet. A férfiak egyesülete, a Credo is itt tartotta összejöveteleit.

A régi időkben – mikor a híres szentendrei szőlőkultúra „in floribus" volt –, nagy szüreti felvonulások és mulatságok voltak, melyet a „hegyi fiúk" mellett a legényegyletiek is átörökítettek és az 1950-es évek elejéig szokásban voltak.

A Legényegyletben 1941-ben új zászlót szenteltek. Ekkor indultak fiataljaink a keleti frontra. A zászlóanya a szalagra hímeztette: „1941. szeptember 7. – Imádkozzál Nagymagyarországért!"

A Legényegylet tagjainak száma a háború ellenére nem csökkent, sőt a feljegyzések alapján: 1932-ben 203 tag,

1935-ben	222 tag	42 rendes tag	180 pártolótag
1937-ben	221 tag	47 rendes tag	164 pártolótag
1942-ben	282 tag	52 rendes tag	230 pártolótag
1945-ben	293 tag	69 rendes tag	224 pártolótag

A Legényegylet működéséről Német László plébános nyilatkozta: „A Kat. Legényegylet volt a szentendrei r. kat. egyház legáldásosabb munkáját végző kultúregyesülete. Ez nevelte a katolikus ifjúságot, komoly tudású iparossá Szentendre katolikus férfi táborát. Működésének áldását

az egyesületi tagság révén a helybeli nem katolikus iparosok is érezték." De az általános vélemény szerint is ez volt a katolikus társadalom második otthona...!"

Ezért is sújtott le mindenkit az 1946 októberében kiadott belügyminiszteri rendelkezés a legényegyletek feloszlatásáról. Az egyházközség képviselőtestülete rendkívüli közgyűlésen foglalkozott a kérdéssel és Nagy Ferenc miniszterelnöknél írásban tiltakozott: „ ... Ezt az intézkedést azért tartjuk túlzottnak és indokolatlannak, mert mi, akik a legényegylet életét, tevékenységét és feltétlenül hasznos működését ismerjük, mi ennek az intézkedésnek jogosult voltát kétségbe vonjuk. (...) Mert nem tudunk arról (...), hogy ezt az intézkedést (...) vizsgálat előzte volna meg. (...) A demokrácia nem engedheti meg, hogy kellő indok nélkül a többségi akarat ellenére ismét a kisebbség óhajára olyan egyesületeket bélyegeznek meg, melyek éppen az iparos ifjúság nevelése terén szerzett elévülhetetlen érdemeket, melyek legalább is felérnek a MADISZ nevelő tevékenységével azzal a különbséggel, hogy a legényegyletek nevelőprogramjában a haza – és istenszeretet a vezérgondolat."

A belügyminiszter 1946. október 31-én a legényegylet vezetőségével leiratában közölte: „... Szentendrei r. kat. legényegyletet (...) jogcím alapján feloszlatom. Felhívom Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye alispánját és a Magyar Államrendőrség Vidéki Főkapitánysága Vezetőjét, hogy a Szentendrei r. kat. legényegyletet a nyilvántartásból törölje."

A Legényegylet székházát Szentendre Városi Tanácsa igénybe vette és a DISZ részére kiutalta. 1953. március 8-án az épületet is állami tulajdonba vették.

A legényegyleti szellem azonban tovább élt és „Isten áldja" köszöntésük a mai napig megmaradt.

dr. Katona Gyuláné Szentendrey Katalin

Hála és köszönet

1989 tavaszán, vasárnap déltájban egy ismeretlen házaspár csengetett nálunk. Elmondták, hogy a plébános úrtól tudják a címünket és a híres szentendrei Legényegylet újjászervezése ügyében keresnek. Bevallom, eleinte bizalmatlanul fogadtam a házaspár megjelenését. Ne felejtsük, akkor még csak 1989 tavaszát írtuk! Ahogy peregtek a percek, egyre oldódott a távolságtartás bennem. Jól tájékozottak voltak, nyitottak és őszinték. Egyszer csak azt vettük észre, hogy nyakig benne voltunk a régi egylet újjáélesztésében. Fogalmunk nem volt, hogy ez az „idegen" 1990 novemberében a MKSZ országos titkára lesz, és 1998-ban közakarattal, megérdemelten a MKSZ országos elnöke lett.

Azóta sok víz lefolyt a Dunán, időnként hírt is adtunk Szentendréről, de hogy 1999. szeptember 25-én a Szentendrei Kolping Család megünnepelhette 100 éves jubileumát, mint a Szentendrei Legényegylet törvényes jogutódja, azt mindenekelőtt – az 1989 tavaszán nekem még idegennek számított – Lang Gyuri bácsinak és feleségének, Máriának köszönhetjük.

Köszönetet kell mondani az alapító tagoknak, akik mertek bízni az újrakezdésben. Az elnököknek, prézeseknek, akik merték vállalni ezt a felelősségteljes tisztséget. Nem hagyhatom névtelenül dr. Katona Gyuláné Szentendrey Katalin helytörténészt, aki fáradságot nem kímélve, nagy bölcsességgel, jóval mindenki előtt beleásta magát a helyi történelem feldolgozásába. Mentette az iratokat a padlástól a pincéig. Jubileumi emlékezés nélküle, az ő precíz és nyitott átadni tudása nélkül nem történhetett volna. Köszönet a közöttük lévő Legényegyleti tagoknak, akik személyes emlékeikkel, családi képekkel segítették az emlékkiállítást. Hálás köszönettel tartozunk a Nemzetközi és a Magyar Kolping Szövetségnek, a St. Klara Kolping Családnak a komoly anyagi támogatásért. Köszönettel tartozunk minden Kolping-testvérünknek, akik elfogadták meghívásunkat és megtisztelték jelenlétükkel az ünnepnapunkat, vagy levélben fejezték ki együttérzésüket. A józsefvárosi testvérek ajándékkal leptek meg. A finom nedű a délután vidám hangulatához járult hozzá. A körzeti titkártól kapott fotóalbum sugallja, hogy a megörökített pillanatokat időtállóan őrizzük meg a következő száz évre. A váci testvérek és a Kucsák Nyomda ugyancsak figyelmes és hasznos segítő kezet nyújtott. A tóalmási testvéreink, Incike saját hímzésű kézimunkájával örvendeztette meg prézesünket. Köszönet mindenkinek a hálás, biztató szavakért. Köszönet a Szentendrei Szent Cecília Kórusnak, az orgonakísérőnek, mely a hálaadó szentmisén méltón emelte az ünnep áhitatát.

Végül, de nem utolsó sorban elnökünknek, dr. Makay Lászlónak szeretnénk köszönetet mondani, akinek bölcs, irányító, eligazító szeretetével megvalósíthattuk az ünnepet.

Köszönöm a tagoknak az áldozatos, közös munkát, mely valóban mennyiség volt! Köszönöm az egymásra figyelést, mely meghozta az eredményt, azt, hogy jól érezhette magát minden jelenlévő, kegyelemmel áldott ünnepnap lehetett Szentendrén.

Hála és köszönet neked, Istenünk, mert elődeink példáját megismerhettük, mi pedig előre tekintve, gyermekeinknek és unokáinknak átadhatjuk Kolping Adolf, alapítónk nemes szándékát, mely minden Kolping-családot jellemez:

Vallás és erény,
munka és szorgalom,
egység és szeretet.
vidámság és tréfa.

Silacher Miklósné Anni
titkár

A gyönyörűen újjáalakított szentendrei Kolping ház hangulatos udvara

Mit mond a biblia?

AZ ÖRDÖG

1. Eredetük: Hogyan hullottál le az égből, te ragyogó hajnali csillag? Hogyan buktál a földre, te, ki megsebesítettél nemzeteket? Te azt gondoltad magadban: Az égbe megyek fel én, az Isten csillagai fölé állítom trónomat, megtelepszem a találkozás hegyén, a távol északon. Felszállok a magas felhők fölé, hasonló leszek a Fölségeshez. És az alvilágba szállsz alá, a verem fenekére! (Iz. 14, 12-15).

– Hiszen Isten a vétkező angyaloknak sem kegyelmezett,hanem a pokol bilincseibe verve a mélységbe taszította gyötörtetésre, hogy ott fogva tartassanak az ítéletre. (Pét. II 2, 4.) / Nagy harc lőn az égben: Mihály és angyalai harcolának a sárkánnyal, s a sárkány harcola és az ő angyalai: de nem diadalmaskodának, sem helyük nem találtaték többé az égben. És levetteték az a nagy sárkány, az őskígyó, aki ördögnek és sátánnak neveztetik, ki elcsábítja az egész világot; és a földre vetteték, és angyalai vele együtt letaszíttatának. (Jel. 12, 7-9.)

2. Az ördögök kísértő lelkek: Ámde a kígyó ravaszabb volt, mint a föld minden állata, melyet az Úr Isten alkotott. Ez azt mondá az asszonynak: miért parancsolta meg nektek az Isten, hogy a paradicsom egyik fájáról se egyetek? (Móz. I 3, 1.) – Felele... a sátán Izrael ellen s arra ingerli Dávidot, hogy számlálja meg Izraelt. (Krón. I 21, 1; 27, 24; Kir. II. 24, 1.) – Akkor Jézust a pusztába vivé a Lélek, hogy megkísértse az ördög. És miután negyven nap és negyven éjjel böjtölt, azután megéhezék. És hozzá jutván a kísértő, mondá neki: Ha Isten fia vagy, mondd, hogy e kövek kenyerekké váljanak. Ki felelvén, mondá: Írva vagyon: nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, mely az Isten szájából származik. Akkor magával vivé őt az ördög a szent városba és a templom ormára állítá, és mondá neki: Ha Isten fia vagy, vesd le magadat; mert meg van írva, hogy angyalainak parancsolt felőled, és kezeikben hordoznak téged, hogy kőbe ne üssed lábadat. Mondá neki Jézus: Megint írva vagyon: ne kísértsd a te Uradat Istenedet. Majd ismét egy igen magas hegyre vivé őt az ördög, és megmutatá neki a világ minden országát és azok dicsőségét, és mondá neki: Mindezeket neked adom, ha leborulva imádasz engem. Akkor mondá neki Jézus: Távozzál sátán! mert írva vagyon: A te Uradat Istenedet imádjad, és csak neki szolgálj. Akkor elhagyá őt az ördög, és íme angyalok jövének és szolgálának neki. (Máté 4, 1-11; Márk 1, 13 sk.: Lk. 4, 1-13.) – Beleméne pedig a sátán Júdásba, ki iskariotinak neveztetik, s egyik vala a tizenkettő közül. (Lk. 22, 3.) – Ananiás, miért ejté a sátán kísértésbe a szívedet, hogy hazudjál a Szenléleknek? (Csel. 5, 3.)

3. Ártalmas lelkek: Vannak szellemek, melyeket (Isten) megtorlásra teremtett és ezek dühöngésükkel súlyosbítják kínjaikat (a gonoszokét); a vég idején adják ki erejüket, és lecsillapítják Alkotójuk haragját. (Sir. 39, 33. 34.) – Reájuk bocsátotta bosszúja haragját, bosszúját, haragját, szorongatását, gonosz angyalok csapását. (Zsolt. 77, 49.) – Majd megmutatta nekem az Úr Jézust, a főpapot, amint az Úr angyala előtt állott; jobbján pedig a sátán állott, hogy vádat emeljen ellene. (Zak. 3, 1.) – Mikor valaki hallja az ország igéjét és meg nem érti, eljön a gonosz, és elragadja, amit szívébe vetettek. (Máté 13, 19; Márk 4, 14-20; Lk. 8, 11-15.) – Mondá az Úr: Simon, Simon! íme a sátán kikért titeket magának, hogy megrostáljon, mint a búzát. (Lk. 22, 31.) – Hogy a kinyilatkoztatások nagysága kevéllyé ne tegyen, tövis adatott testembe, a sátán angyala, hogy arcomba üssön. E miatt háromszor kértem az Urat, hogy távozzék az tőlem. (Kor. II 12, 7. 8.) – El akartunk ugyanis menni hozzátok, kiváltképpen én, Pál, egyszer is, másszor is, de a sátán megakadályozott. (Tessz. I. 2, 18.) – Azokat, kik ellene szegülnek az igazságnak, szelídséggel (kell) feddenie (az Úr szolgájának), hátha egyszer töredelmet ad nekik az Isten az igazság megismerésére s magukhoz térnek az ördög kelepcéjéből, ki őket fogva tartja a maga kedvére. (T. II 2, 25. 26.) – Józanok legyetek és vigyázzatok, mert a ti ellenségtek, az ördög, mint ordító oroszlán körüljár, keresvén, akit elnyeljen. (Pét. I 5, 8.) – Íme az ördög némelyeket közületek börtönre fog vetni, hogy próbára tétessetek, és szorongatástok leszen tíz napig. (Jel. 2, 10.) – Midőn majd eltelik az ezer esztendő, megoldoztatik börtönéből a sátán, és kijő és elcsábítja a föld négy szegletén lakó nemzeteket. (Jel. 20, 7.)

4. Hazug lelkek: (Az ördög) azt mondta: „kimegyek s hazug lélek leszek valamennyi prófétája szájában. (Kir. III 22, 22.) – az ördög „gyilkos volt kezdet óta, és az igazságban meg nem állott; mert nincs őbenne igazság. Mikor hazugságot szól, tulajdonából beszél; minthogy hazug ő és a hazugság atyja". (Ján. 8, 44.) – Maga a sátán is a világosság angyalának tetteti magát. (Kor. II 11, 14.)

5. E világ fejedelme: Most van ítélet e világ fölött; most fog kivettetni e világ fejedelme. (Ján. 12, 31.) – Immár nem sokat fogok beszélni veletek; mert jön e világ fejedelme; de énbennem semmije nincsen. (Ján. 14, 30.) – E világ fejedelme már megítéltetett. (Ján. 16, 11.) – Kik meghaltatok vétkeitek és bűneitek miatt, amelyekben éltetek egykor e világ szokása szerint, amikor a levegőben levő hatalomfejedelmének, annak a léleknek hódoltatok, amely most a hitetlenség fiain uralkodik. (Ef. 2, 1. 2.) – Mert nem a test és vér ellen kell tusakodnunk, hanem a fejedelemségek és a hatalmasságok ellen, ennek a sötétségnek világkormányzói ellen, a gonoszságnak égi magasságokban lévő szellemei ellen. (Ef. 6, 12.)

6. Istennek van hatalma felettük: Egy napon pedig, amikor eljöttek az Isten fiai, hogy az Úrnál jelentkezzenek, a sátán is közöttük volt. Mondá neki az Úr: Honnét jössz? Az felelé és mondá: szerte bolyongtam a földön és bejártam azt... Mondá... az Úr a sátánnak: Nos, a kezedbe adom (Jób) mindenét, amije van; őreá azonban ne nyújtsd ki kezedet! (Jób 1, 6. 7. 12.) – Ráfael angyal megragadta a gonosz lelket, és Felső-Egyiptom pusztájában

megbilincselte. (Tób. 8, 3.) – Csendet parancsol neked, sátán, bizony csendet parancsol neked az Úr, aki kiválasztotta Jeruzsálemet. (Zak. 3, 2.) – Távozzatok tőlem, átkozottak, az örök tűzre, mely az ördögöknek készíttetett és az ő angyalainak. (Máté 25, 41.) – A békesség Istene tiporja össze hamarosan lábatok alatt a sátánt. (Róm. 16, 20.) – Az angyalokat pedig, kik nem őrizték meg méltóságukat, hanem elhagyták lakóhelyüket, a nagy napnak ítéletére örök bilincseken sötétségben tartja. (Júd. 6.) – Levetteték az a nagy sárkány, az őskígyó, ki ördögnek és sátánnak neveztetik, ki elcsábítja az egész világot; és a földre vetteték, és angyalai vele együtt letaszíttatának. És nagy szózat hallék az égben, mely így szólt: Most lőn az üdvösség és az erő és a mi Istenünknek királysága és az ő Krisztusának hatalma, mert levettetett a mi testvéreinknek vádlója, aki vádat emelt ellenük Istenünk színe előtt éjjel-nappal. (Jel. 12, 9. 10.) – És látám, hogy egy angyal száll le az égből, akinél a mélység kulcsa volt, és kezében nagy lánc. És megragadá a sárkányt, az őskígyót, aki az ördög és a sátán, és megkötözé őt ezer esztendőre; és leveté őt a mélységbe és bezárá... És midőn majd eltelik az ezer esztendő, megoldoztatik börtönéből a sátán, és kijő és elcsábítja a föld négy szegletén lakó nemzeteket, ... és feljövének széles e földre, és körülvevék a szentek táborát és a szeretett várost. És tűz szálla le Istentől az égből és megemészté őket; és az ördög, aki őket elcsábította, a tüzes és kénköves tóba vetteték. (Jel. 20, 1-3. 7. 8. 9.)

7. Jézus megtörte hatalmukat: Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig a sarka után leselkedel. (Móz. I 3, 15.) – Ezt a győzelmet jelképezte: Dávid győzelme Góliát fölött. (Kir. I 17. fej.) – Azon a napon az Úr majd meglátogatja kemény, nagy és erős kardjával a Leviátánt, a gyors kígyót, a Leviátánt, a tekergő kígyót, a tengeri sárkányt pedig megöli. (Iz. 27, 1.) – Mondá nekik (Jézus): Láttam a sátánt, mint villámot az égből lecsni. (Lk. 10, 18.) –Aki bűnt cselekszik, az ördögtől van, mert az ördög kezdettől fogva vétkezik. Azért jelent meg az Isten Fia, hogy az ördög műveit lerontsa. (Ján. I 3, 8.) – Kiragadott minket a sötétség hatalmából, s áthelyezett szeretett Fiának az országába. (Kol. 1, 13.) – Lefegyverezte a fejedelemségeket és a hatalmasságokat, nyilvánosan megszégyenítette őket és diadalmaskodott rajtuk őbenne. (Kol. 2, 15.) – Mivel tehát a gyermekek részesei a testnek és vérnek, ő maga is hasonlóan részese lett azoknak, hogy a halál által megrontsa azt, akinek a halál fölött uralma volt, tudniillik az ördögöt. (Zsid. 2, 14.)

8. Álljatok ellen az ördögnek!

Ne adjatok helyet az ördögnek. (Ef. 4, 27.) – Öltsétek fel az Isten fegyverzetét, hogy megállhassatok az ördög cselvetései ellen. Mert nem a test és vér ellen kell tusakodnunk, hanem a fejedelemségek és a hatalmasságok ellen, ennek a sötétségnek világkormányzói ellen, a gonoszságnak égi magasságokban levő szellemei ellen. (Ef. 6, 11. 12.) – Az ördögnek pedig álljatok ellen és futni fog tőletek. (Jak. 4, 7.)

9. Ördögtől megszállottak: Mikor a tengeren túlra ment Jézus, a gerazenusok földére, két ördöngős került eléje, ... az ördögök ... kérék őt, mondván: Ha űzöl innét bennünket, küldj a sertésnyájba. (Máté 8, 28. 30; Márk 5, 12; Lk. 8, 26-27.) – ott vala zsinagógájukban (Kafarnaumban) egy ember, tisztátalan lélek hatalmában, és fölkiálta, mondván: Mi közünk hozzád, názáreti Jézus! Elveszteni jöttél-e minket? Tudom, ki vagy, az Istennek szentje. (Márk 1, 23. 24.) – Felelvén egy a seregből, mondá: Mester! hozzád hoztam fiamat, kiben néma lélek vagyon... Jézus pedig mondá neki: Ha tudsz hinni, minden lehetséges a hívőnek. Azonnal felkiáltván a gyermek atyja, könnyeket hullatva mondá: Hiszek, Uram! segíts az én hitetlenségemen. Midőn pedig látta Jézus az összefutó sereget, megfenyegeté a tisztátalan lelket, mondván neki: Siket és néma lélek! én parancsolom neked, menj ki belőle, és többé beléje ne menj. Erre az kiáltván és össze-vissza rángatván őt, kiméne belőle... Midőn aztán bement a házba, külön megkérdék őt tanítványai: Miért nem bírtuk mi azt kiűzni, És mondá nekik: Ez a fajta sehogy másképpen ki nem mehet, mint imádság és böjtölés által. (Márk 9, 16. 22-25. 27. 28.)

Mindennapi könyörgés

Hiszek Uram, de erősítsd hitemet!
Remélek Uram, de növeld reményemet!
Szeretlek Uram, de tedd gazdagabbá szeretetemet!

Imádlak, mint lelkem alkotóját, hozzád sóvárgok, mint végcélunkhoz, magasztallak, mint örök jótevőmet, segítségül hívlak, mint legfőbb gyámolítómat.

Neked ajánlom fel Istenem gondolataimat, hogy csak rád irányuljanak, szavaimat, hogy csak Te légy a tárgyuk, cselekedeteimet, hogy akaratod legyen a rugójuk, bajaimat, hogy egyedül éretted szenvedjek.

Segíts, hogy a testi vágyakat önmegtagadással, a fösvénységet bőkezűséggel, a haragot szelídséggel, a lanyhaságot buzgósággal legyőzzem!

Add, hogy elkészüljek a halálra, féljek ítéletedtől, megmeneküljek a pokoltól, bejussak a mennyországba! Amen.

XI. Kelemen pápa

Isten-keresés

Írta: Móra Ferenc

I.

Kalmár papnak hívták. Ugyan a váci püspök nem úgy hívta, a félegyházi polgármester se, s ő se annak hívta magát. Volt neki apjától örökölt rendes neve is, de mi, közrendű kiskunok azt nem emlegettük. Attól fogva, hogy ő lett a Kalmár-kápolnában a pap, nem volt más neve, csak Kalmár pap. A rangból név lett, úgy, mint az angol lordoknál, s lehet, hogy a múltakra visszapillantó öregasszonyok meg is számozták a Kalmár papokat.

Nem tudom, hányadik Kalmár pap volt az, aki vigyázta gyereklábaimat, mikor fölfelé szaladtam a dombon, s akinek árnyéka egyre sűrűbben ideül az ágyam szélére, amikor fáradt lábbal lefelé ballagok a dombról. Azt se tudom, hol van eltemetve, visz-e a sírjára virágot valaki, s van-e még olyan szem a világon, amely utánanéz a világtalan sötétbe. Talán én vagyok az utolsó, aki még látom. Addig mindig élünk, míg valaki utánunk néz, s aki majd énutánam néz, az tudjon erről a Kalmár papról is. Engem csak az láthat igazán, aki Kalmár papot is látja.

II.

Egyházi bibliográfiákat vallattam meg, ugyan őrzik-e a nevét. Igen, őrzik, mint a temetők a sírköveket. Azokat is, amelyek előtt nem áll meg senki.

Csak egy vidéki teológus volt ez a Kalmár pap. Kis könyvecskéket írt, katekizmust, szertartástant, de egy nagy könyvet is szerzett. Isten létét bizonyította be benne

I. észokokkal:
a) kozmológiai
b) teológiai
c) etikai érvekkel.

II. a kinyilatkoztatással:
a) a prófétákból,
b) az isteni cselekedetekből,
c) a csodákból,
d) a jövendölésekből.

Kit akart meggyőzni Kalmár pap ezzel a rettentő nagy tudománnyal? A kiskunokat? A pásztorokat és a csordásokat, a kocsisokat és a kapásokat, a vízhordó asszonyokat és a csirkeszedőket? Azok vétkeikkel megfeszítették, és hitükkel feltámasztották az Istent, de nem foglalkoztak dogmatikával, és nem törték magukat se írott, se nyomtatott betűvel. A szűcsökben és a csizmadiákban szintén nem tartózkodott különösebb teológiai fogékonyság, úri renden lévő népek pedig az időben nem tartoztak a Kalmár pap impériuma alá. Az úriemberek a két nagy templom elé álltak ki a szagosmise végeztivel, asszonyokat, lányokat vizsgálni.

Kit akart megvilágosítani észokokkal és kinyilatkoztatással ez a tudós pap a kiskunok városában?

III.

A szószék, ahogy ő fellépett rá, Sínai félelmes hegyévé változott, ahol villámlás és mennydörgés közt volt jelen az Úr. Sohase andalgott el a szelíd dombokon, ahol az Isten fia a mezők liliomai közt együtt ült az emberek fiaival. Kezei nem tudtak simogatni, csak fenyíteni és fenyegetni. Kardélre hányt, kerékbe tört és máglyára kötözött bennünket garázda és förtelmes életünkkel, kapzsiságunkkal, fajtalanságunkkal, részegeskedésünkkel, tolvajkodásunkkal együtt. A bosszúálló Jehova haragos arkangyala volt. Isten ispánja, aki lángostorral serkenti munkára az aluszékony lelkeket. Olyan pásztorunk volt, amilyet érdemeltünk. Ha rá lett volna bízva az ítélet, irgalom nélkül felhúzza a vízözön zsilipeit.

Mosolyogni soha senki nem látta. Összevont szemöldökkel nézett az úrra, akinek a köszönését fogadta, és a koldusra, akinek mordul adta a krajcárt. De senkinek nem jutott eszébe szarvat emelni ellene. A sátánnak is le kellett volna előtte a szemét. Mert semmi makulát nem láthatott volna ebben a magányos, zord emberben, aki maga vágta a tűzrevalóját, maga főzte az ebédjét, maga foldozta reverendáját, és éjszakára is nyitva hagyta kapuját, ajtaját. Szent ember volt. Nemcsak Isten szemében, hanem az emberekében is.

IV.

A negyedik elemibe jártam, mikor a kezc alá kerültem. Szente tanító úr tessékelte be az osztályba első hittanórán.

– Gyerekek – állt meg a katedra előtt –, köszönjetek szépen az új tisztelendő úrnak.

Halkan mondta ezt, és nem volt se a hangjában, se a szemében az a nevetés, ami máskor.

Szelíd, szőke fiatalember volt még akkor Szente tanító úr, és azt hiszem, ő is félt egy kicsit a hosszú, sovány, hajlott, fekete árnyéktól, aki már fönt volt a katedrán, és csontos ökle koppant az asztalon: – Tudom, hogy akasztófáravalók vagytok, de ti is tudjátok meg, hogy aki énvelem komiszkodik, annak szíjat hasítok a hátából.

Nem emlékszem rá, hogy egy ujjal is bántott volna valakit. A kedves, gömbölyű pappal, aki addig szelídítette szilaj erkölcseinket, megesett olykor, hogy közénk vágta a méterrudat – leginkább olyankor mérgesedett föl ennyire, ha elaludt a katedrán és mi felüvöltöttük a szendergésből. Kalmár pap még csak a léniával se fegyelmezett bennünket. Elég volt hozzá csontos, beteg-zöld arca, bozontos szemöldöke és különös fekete szeme, amelynek feketesége nem a csillogó kőszéné volt, hanem a fénytelen faszéné. Halálos csöndben hallgattuk, mint a szavai csikorgását, mikből nem sokat értettünk.

– Tudjátok, milyen nagy barom volt az a cethal, amelyik Jónást elnyelte? – kérdezte a régi hitoktatónk, a gömbölyű. Dehogy tudjátok, szamarak vagytok ti ahhoz. No, majd én megmutatom, ide nézzetek!

Azzal kapta a krétát, s két vonással felrajzolt a nagy fekete táblára akkora tojásformát, amekkora ráfér.

– No látjátok, ez a cethal.

Aztán odakoppantotta a kréta hegyét a tojás végéhez.

– Hát ez micsoda?

– Pont! – süvöltöttük.

– Mondtam, hogy szamarak vagytok. Ez a Jónás, mégpedig szakállastul. Ebből láthatjátok, hogy nem nagy kunszt volt ennek a nagy cethalnak ezt a kis Jónást bekapni.

Kalmár pap nem ezen a nyelven beszélt velünk. Pedig mindig magyarázott, sohase feleltetett. Eleinte lassan lépegetett, és csöndesen beszélt, aztán szaporább lett a járás, és hangosabb a szó, az óra végén már futkosott és kiabált. Mintha mi ott se lettünk volna, vitatkozott valakivel, vagy valamivel, láthatatlanul, s az arca kifényesedett, mint a naptól sütött zöld üveg.

Néha a szívéhez kapott, sokat krákogott, és mindig a zsebkendőjébe köpött, amin szerettünk volna nevetni, de lélegezni se nagyon mertünk. A legragyogóbb tavaszi órát is hűvössé és árnyékossá tette Kalmár pap, a köhögős árnyék.

Később, nagydeák koromban, mikor Savonaroláról tanultam, mindig ő képzett meg előttem.

V.

Egyetlenegyszer történt meg, hogy a láthatatlannal való teológiai vitába beleszabadult az utca nyelve – s azt nem is felejthetem el többet.

Szerette az olyan témákat, amelyek annyira nyilvánvalóvá tették Isten haragjának hatékonyságát, hogy még álmában is felnyöszörgött tőle a gyerek. Kedvencei voltak a medvék, amelyek szétszaggatták a kopasz Elizeust csúfoló kölyköket, és az ebek, amelyek felnyalták az istentelen Jezabel vérét. Nem érte be Szodomával és Gomorrával – Pompeji pusztulásáról is tőle hallottunk először.

– A pogányok – szó szerint így mondta – mindnyájan a színházban tátották a szájukat, és nem is sejtették, hogy az Isten büntetése közeledik. Érezték ugyan, hogy nagyon büdös van, de azt gondolták, hogy no, megint bevöröshagymáztak a zsidók...

Tovább nem mondhatta, mert hirtelen elővette a fullasztó köhögés. Éppen énelőttem állt meg a zsebkendőt előkapni. A halottszínű arc teleszaladt valami fakó vérrel. Nemcsak a köhögéstől, hanem a dühtől is. Nevette az egész osztály, ha szabad volt, ha nem. Muszáj volt nevetni, hogy a pogányok is büdösnek érezték a zsidót.

– Mit röhögtök? – krákogta Kalmár pap, és körülhordozta rajtunk a tekintetét. Olyan csönd támadt, mintha hatvanhárom parasztgyereket a Vezúv hamu esője temetett volna el.

– Hát te? – állt meg rajtam a fénytelen fekete szem.

– Én... tisztelendő úr... én nem röhögtem – álltam fel reszketve.

A fénytelen szem belém fúródott, mint egy ólom golyó.

– Te mért nem röhögtél?

– Mert... mink... több vöröshagymát eszünk, mint Stross szomszédék, pedig mink nem vagyunk zsidók.

– Úgy? Hát mik vagytok tik? No, hadd hallom!

Úgy éreztem, mintha megdagadt volna a nyelvem, és nem forogna. Valamelyik értelmes padtársam sugdosódott mögöttem: „római katolikus".

– Csö-önd! – harsant föle Kalmár pap. – Hát nem tudod, mik vagytok?

Most már tudtam. Ki is mondtam.

– Mink szegény emberek vagyunk.

– Bolond! – fordult el tőlem e Kalmár pap, és tovább magyarázta Isten bosszúvételét a sötétben tévelygő pogányokon.

De attól fogva sokszor megpihent rajtam a szeme és ettől az órától kezdve úgy éreztem, hogy Kalmár pap csak nekem magyaráz hatvanhármunk közül. Ezután se értettem ugyan, de nagy kevélység támadt bennem, és valami titkos egyetértés Kalmár pappal. Vártam a hittanórákat, ha borzongva is, mint a hideg vízbe lépő gyerek. Jólesett a borzongás.

VI.

Egyszer, szőlőnyitás idején, egész héten magam voltam a háznál. Hancúrozás közben valami szög végighasította a kabátomat, és nem volt, aki megvarrja. Nemigen szégyelltem, járt énvelem nálam rongyosabb gyerek is.

Kalmár pap az óra végén megszólított.

– Nincs neked anyád?

– De van.

– Miért nem varrja meg a ruhád?

– Kiment a szőlőbe apámmal. Csak szombatra jönnek haza.

– Gyere velem!

A plébániára mentünk. Úri ház volt, az Kalmár urasságoknak készült, de hideg, zöldre festett, komor, mint a pap.

– Vesd le a kabátod – állított meg a lépcső alján. – Add ide. Ülj le ide a garádicsra. Szemüveget, tűt, cérnát szedett elő a tornácasztalból, aztán leült a kis sámlira, és elkezdte varrni a szakadt ruhát. Közben vizsgáztatott. De nagyon különös kérdést adott fel.

– Te mit gondolsz, melyik volt a legokosabb apostol?

– Péter – feleltem gondolkodás nélkül.

Megcsóválta a fejét.

– Az a leghatalmasabb volt. Gondolkozz csak!

– János.

– Az a legalázatosabb volt. Tovább!

Tizenegyet meg tudtam nevezni, de egyiket se vállalta. A tizenkettedik gondba ejtett.

Az lenne az? Félve nyitottam ki a számat.

– Jú...

– Ki ne mond azt az átkozott nevet! – kiáltott rám.

– Mátyás – igazítottam helyre magamat –, akit az ő helyére választottak.

– Azt már egyszer mondtad, az benne van a tizenegyben. No, kezdd elölről, számold az ujjadon.

Most már az ötödiknél rátaláltam.

– Tamás.

– Az, az – helyeselt. – Nem tudtad, hogy az eszivel kereste az igazságot? Meg is találta, noha megaláztatott érte.

Ezt még nem tudtam. Kalmár pap elmondta, hogyan lett hívő a hitetlen Tamásból. Mire bevégezte, készen lett a varrással is.

– Nesze – dobta le a kabátot. – Nincs mit köszönni. Eridj Isten hírivel.

A kapuból visszakiáltott.

– Megállj csak, fiú, neked adom ezt a könyvet. Vidd, adja Isten lelked üdvösségire.

Az a könyv volt, amely nemcsak a kinyilatkoztatásból, hanem észokokkal is megbizonyította Isten létezését. A nagy Isten eszméje – valami ilyen címe volt. Sohasem kérdezte meg tőlem, elolvastam-e, s mit tanultam belőle? Pedig elolvastam, mint mindent, ami a kezembe került. De lelkem üdvössége nem sok hasznát vette. Nem az angyalok nyelvén volt írva, se az együgyűekén, hanem a vitatkozó okosokén.

Csak később, mikor én is beértem a nagy miértek dűlőjébe, csak akkor értettem meg, hogy Kalmár pap, az emberpásztor, nemcsak a nyájnak, hanem a maga lelkének is világítani akart ezzel a lámpával. Kísértései, kétségei, magával való viaskodásai voltak, mint mindenkinek a csillagok alatt, akire Isten lelke rálehelt. Boldogok, akik nem látnak és hisznek, de a Tamásnak születetteknek meg kell magukkal birkózni, hogy megláthassák a láthatatlant.

VII.

Úrnap alkonyata volt, és hasonfekve, félig ájultan hevertem a tisztaszobánk földjén, előttem a képes kisbibliámmal. Néztem a régi fametszetet, a vérrel verejtékező Krisztust az Olajfák hegyén, amint térdre borul a keserűségek kelyhe előtt, amit az Úr angyala nyújt eléje. Az áldozó nap besütött a zsalugáter résein, de én éreztem, hogy a kép ekete felhője terül szét a világ felett, trombitás angyalok zálldosnak benne, és recsegve-ropogva jön az ítélet szakról, a Daru utca vége felől. Azt is tudtam, miért. Az utcabéli asszonyok trécseltek az ablak alatt, a füves árokparton, a legelgető kislibák és nyiharozó gyerekek között, és ki sipítva, ki dünnyögve emlegette a rossz erkölcsöket és a világ bűneit.

– Majd meglátjátok, népek, hogy Isten hamarosan végét veti a világnak – szortyogta az öreg Dudásné.

– Tudja Isten – hallottam az édesanyám csöndes hangját –, nehéz az ő szándékain eligazodni.

A Daru utcában az édesanyám képviselte a szkepticizmust. Nem volt vallástalan, tiszteletben tartotta a tíz parancsolatot is, az igét is, de a kenyérsütögető asszonynak különös gondolatai támadtak a magányos hajnali órákban, mikor befűtötte a nagy kemencét, és belebámult sok sírástól meggyengült szemével a tűznyelvekbe, melyek úgy lobogtak, mint ágya fölött az olajnyomaton a tisztítótűz lángjai. S különös gondolatait szerette elmondani asszonytársainak, akik nemcsak a szenteket tisztelték, hanem a hazajáró lelkeket is, s hitték, hogy a keddi mosótól elfordul a Szűz Mária.

– Te már megint hitetlen vagy, Annus – szörnyedtek össze az asszonyok.

– Azért annyi rajtatok az Isten verése.

Megint az anyám nyugodt hangja csengett.

– Lehet, azt tesz velünk, amit akar, s ember meg nem számoltathatja érte. De nem tudom, mért süllyesztette el a paksi búcsúsokat, akik még a kompon is a mindszentek létániáját imádkozták.

Akkoriban ilyen szenzációi voltak a népeknek. Már harmadik esztendeje múlt, hogy elnyelte szegényeket a Duna, mégis minden vasárnap fölkerültek.

– Úgy lehet, valami nagy bűnös volt köztük – vágott vissza a keresztanyám.

– Az, s amiatt kellett a karonülő gyereknek is elveszni, ugye? Ma tik is voltatok a misén, én is. Nem vettétek észre, hogy a muzsikaszó a Hattyúbul egészen elnyomta az úrfölmutatási csengettyű szavát? Tegnap este óta muzsikáltatják magukat a városi urak. Éntőlem tehetik, de most már tik mondjátok meg, hogy mért nem ezekbe üt az istennyila az istenfélő paksi búcsúsok helyett,

Nehéz kérdés volt, nagy csatarászás lett belüle, az ég egyre sötétebb, s az én szívem szorongása egyre fájóbb, mikor megcsikordult a Kalmár pap hangja.

– Asszonyok, melyik közületek a kis Móra-gyerek anyja?

VIII.

Kalmár pap azt a kérdést adta fel a szüleimnek, akarnak-e belőlem papot nevelni? Ha kedvük van hozzá, úgy számítsanak, hogy őszre elvisz Kalocsára a jezsuitákhoz, s többet semmi gondjuk rám, azok elvégeztetik velem a deák-iskolát, maguk közé vesznek, és emberré tesznek, Isten dicsőségére és mindnyájunk lelki üdvösségére.

Az édesanyám kezet csókolt Kalmár papnak, de nem mert se igent, se nemen mondani magától. Apámnak kellett életem kis hintaját megtaszítani. Az apám is kétközben volt, tanácsot tartott a komákkal és a szomszédokkal. A többség igennel voksolt, de Borbás keresztapám keresztbe vetette a lábát. Azzal érvelt, hogy ő még nem látott kövér jezsovitát, tehát azok gyenge koszton élhetnek, én pedig anélkül is elég hitványka testű vagyok. Sorsomat alighanem az döntötte el, hogy éppen akkor időzött városunkban Ürge Ignác, a híres kínai misszionárius, akit hosszú copfja miatt nagy utca hosszat elkísérgettünk. Gondolom, lazarista volt, de mink jezsuitának gondoltuk, s mivel a nagy szál embert a kisebbség is elég gömbölydednek találta, Borbás keresztapám is Kalocsára adta a szavazatát. Sőt még a kocsit is megajánlotta, amin elszállítanak. Persze nem a maga kocsiját, hanem a kis Eszék szomszédét, mert annak volt egy kántor unokatestvére, s illő, hogy a rokonszakmák támogassák egymást.

A döntés Kalmár paphoz való viszonyomban nem hozott semmi változást.

Énhozzám se volt barátságosabb, mint a többihez, de a vizsgán csak nekem adott kitűnőt hittanból. A bizonyítványomat nem is adta ide, azt mondta, el kell küldeni Kalocsára.

A nyári két hónap úgy telt el, mint máskor, csak az édesapám volt káromkodósabb, pedig nem is haragudott, és az édesanyám volt sírósabb, pedig most nem is égette le a peronoszpóra a szőlőt. Nekem eszembe se jutott Kalocsa, egész Szent István után való napig. Akkor megint eljött a házunkhoz Kalmár pap.

– A gyerek föl van véve – mutatott valami írást az édesanyámnak. – Holnaputánhoz egy hétre, limai Szent Róza napján megyünk. Addig te készítsd össze a fiad motyóját. Varrogass meg, foldozz össze mindent szépen, és örülj, hogy az Isten kegyelmibe vett benneteket.

Aztán engem húzott elő az édesanyám mögül.

– Ferkó – először szólított keresztnevemen –, te most eljössz velem.

Először Vakulya borbélyhoz vitt el.

– Kopaszítsa le ezt a bojnyik gyereket.

Aztán Steiner doktor úrhoz állítottunk be, szemben a paplakkal, egészségi bizonyítványért. Ezért is ő fizette ki a húsz krajcárt.

– Most aztán foglald magad jóba, ne capdáskodj többet, imádkozz sokat, hogy az Istennek kedvébe légy. Holnapután hoz egy hétre reggel hatkor ott leszek nálatok, legyen ott a kocsi is. Isten hírivel!

Amennyire tőlem telt, szót fogadtam. Nem mentem többet rosszalkodni a pajtásaimhoz, csak feküdtem a szalmás istállóban, ölelgettem a Szana kutyánk nyakát, és sírtam. Akkor is sírtam, amikor ennem kellett volna és az imádságot is mindig elpityeregtem.

A Daru utcában nem értettünk az édeskedéshez, az anya csak addig csókolgatta a gyerekét, míg karon ült, azután csak akkor, ha haldoklott, difteritiszben vagy kanyaróban. Az utolsó este az anyám odatérdelt az ágyamhoz, és megcsókolta a kezemet a sötétben.

– Isten szolgája leszel, Fercsikém – súgta, és éreztem, ahogy csurog a könnye a kezemre.

A fülemre húztam a kisdunnát, de azért hallottam a sírást a másik ágyból. Addig mondogattam a Miatyánkot, míg előbújt a Bibliából a nagy fekete felhő, és elborított félelemmel. Egyszer fölriadtam arra, hogy Kalmár pap húzogatja rólam a dunnát.

– Gyere velem Istent keresni.

Nagy villámlás, mennydörgés volt. Apám kiment körülnézni, és hallottam a szavát, amikor bejött.

– Ez lecsapott valahol.

Aztán jól elaludtam. Mire anyám fölkeltett, kis Eszék szomszéd már az ablak alatt pálinkázgatott édesapámmal.

Elharangozták az ötöt, elverte az óra a hatot, a hetet, a nyolcat.

– Szaladj el, kisfiam a tisztelendőért – jött be az édesanyám a kisajtóból.

– Úgy látszik, megfelejtett.

IX.

Kutya nem ugatott, cseléd meg nem állított, ahogy beléptem a komor paplak záratlan ajtaján. Csak a tornác könyöklőjéről röppent el egy tollászkodó fehér galamb.

Azon az ajtón léptem be, amelyiket nyitva találtam.

– Dicsértessék a Jézus Krisztus!

Kalmár pap ott feküdt a festetlen nyoszolyán, de nem mondott „mindörökkön"-t. Pedig a szeme nyitva volt, és a küszöbről is láttam, hogy rám néz.

– Tisztelendő úr! Tisztelendő Úr! – kétszer is szólítottam a szoba közepéről. Hogy nem felelt, közelebb bátorkodtam. A jobb keze végig volt nyújtva a tarka dunnán, abban olvasó volt, a bal keze lelógott.

– Tisztelendő úr!– fogtam meg ezt a kezét, s akkor tudtam meg, hogy halott embert keltegetek.

Nem sikoltottam el magam, pedig először láttam ilyen közelről halottat. De nem éreztem többet a fejem fölött a sötétlő felhőt, hanem azt, hogy a halottak senkit se bántanak.

Megcsókoltam a kezét, mint nagypénteken az úrkoporsóban nyugvó Krisztusét, de az ő keze még nem volt olyan hideg, ezért közelebbről is meg mertem nézni az arcát.

Sokkal szebb volt, mint az élőé. Nem penész-zöld, hanem márványfehér, és mosolygott, mosolygott, mosolygott! Nemcsak az én fantáziás gyerekszemem látta úgy, hanem a Steiner doktor úr orvosszeme is, akiért átmentem a szomszédba.

Kalmár pap megtalálta az Istent.

X.

Én még keresem. Néha fiúi bizalommal, néha hitetlen keserűséggel. Van, mikor érzem, hogy fogja a kezem, máskor a csillagokig kapaszkodva is csak az ürességet érem el.

Szeretném, ha úgy szeretne, hogy én is azzal a mosolygással találnám meg, amivel Kalmár pap.

Sík Sándor:

ISTEN LÁNCA

Nem, nem engedlek, fogom a kezed:
Az Isten Lánca vagyok én neked.

Kötlek magadhoz, élő kötelékkel,
Komoly, virrasztó, nehéz szeretettel.

A ködlő múltat, akarom, feledd,
S állj meg hajnalló mélyeid felett.

És nézz magadba boldog félelemmel:
Isten szemével és az én szememmel

És tépd el mind a félig-fátylakat.
Akarom: láss és megszeresd magad.

Hogy lásd magad: ifjúnak és igaznak,
Erősségnek és mosolygó vigasznak.

Lásd, hogy világol a boldog titok:
A zengő porta, mit Isten nyitott.

Akarom: keljen új életre benned
Alvó dala az építő igennek.

És mosolyogd rám, édes jóbarát,
Az erős Isten élő mosolyát.

Az irgalmasság lelki cselekedetei

1.

A tudatlanokat tanítani

Elképesztő méreteket ölt hazánkban is az ifjúkori és a gyermekbűnözés. Tehetetlenül áll velük szemben a társadalom. Kézzel fogható, hogy a törvények szigorítása, a rendőrök csatasorba állítása, a börtönök építése nem segít. A gyerekek ellen még intézkedni sem lehet. Csak egy segít: ifjú palántáinkat tanítani, nevelni, amíg hajlíthatók!

Az már régen bebizonyosodott, hogy a semleges nevelés semmire nem jó. Valláserkölcsi nevelésre, a keresztény hitre és erkölcsre van szükség. Sajnos, erre nem tanítja szegény gyermekeinket, fiataljainkat senki. A hitoktatás mostani rendje semmit sem ér. Törvényeink még a fakultatív tantárgyaknál is kevesebbre értékelik a hittant. Nem szerepel az iskolai értesítőben sem. A gyereket hiába íratja be a szülő, ha kedve van, megy, ha nincs, elszökik az óráról. A hitoktató nem fekhet le az útra elé, lasszóval sem hozhatja vissza. Ha nincs nagyon jó szülő, törvényszerűen bűnözőt nevel a mai élet. Kár az illetékeseknek jajgatni.

Viszont a lélekmérgezés több csatornán is folyik. Talán a tv teszi legjobban tönkre lelkivilágukat, pedig a legjobbat is tehetné, ha nem lenne lélekgyilkolók kezében. Ezért gyűjtött egy igazi tanár szülői aláírásokat: „Aki jóérzésű felnőttet, jó értelemben véve magyar embert akar nevelni csemetéjéből, az ne vásároljon tévékészüléket!"

A vallás-erkölcsös élet tanítása nemcsak a papok, a hitoktatók kötelessége, hanem mindenkié: szülőké, tanáré, testvéré, akit szívesen meghallgat a szebb életre hivatott gyerek, vagy tizenéves. Nekem 7-8 éves koromban esténként a szomszéd nagylány mesélt a szentekről, ahogy a tanítónőképzőben tanulta. Még most is abból élek! Aki megközelíti ezeket a kis vadócokat, minden szavát a szeretet mézével, a humor illatával, a most felfedezett igazság izgalmával kell előadni! Végül az édes Jézus mentsen meg a szívtelenségtől, a türelmetlenségtől, a gorombaságtól.

Merici Szent Angéla, az orsolyita rend alapítója így vall a nevelésről: „Szívetekbe írva hordjátok a leányokat, nemcsak név szerint hanem minden körülményükkel együtt. Bánjatok velük szelíden". Bosco Szent János pedig a következőket tanácsolja: „Igen súlyos esetben is többet ér, ha alázattal Istenhez esedezünk, mint ha szavak özönét zúdítjuk a vétkesre. Ezek csak megsebzik lelküket!"

Lapszél

Győztünk!

Szeretem a nem lényegesnek tűnő dolgokat. A lényegből ugyanis gyakran több van bennük, mint a címoldalakra kerülő, fontosnak kikiáltott események egy részében. Ilyen szerény, de sokat mondó hírnek tartom például a Kolping októberi számából, hogy szeptember 18-án tartották a Magyar Kolping Szövetség északi körzetének focibajnokságát, a tóalmási Kolping-család rendezésében. „A sportesemény remek csatákkal örvendeztette meg a százhetven Kolping-szurkolót." A résztvevő tizennyolc csapat közül az idei bajnok az érsekvadkerti kolpingosok ifjúsági csapata lett. Mi a hír ebben? Az, hogy vagyunk. Az, hogy vannak közösségeink. Az, hogy tudunk egymással találkozni. Az, hogy nem a tévé előtt ül magányosan mindenki ebben az országban. Az, hogy az egyház él, és szervező ereje a különböző egyházközségek, mozgalmak révén észrevétlenül megsokszorozódott a szabadság évtizedében. Csak vegyük észre. S hogy ez így legyen, abban a sajtónak is nagy a felelőssége. A helyi, a mozgalmi és az országos katolikus sajtónak egyaránt. Az érsekvadkertiek győzelmével mi valamennyien kis győzelmet arattunk. Ez hír.

Sz. Cs.

Régi legényegyleti ima

Uram Jézus, Neked ajánlom egész napomat, munkámat, küzdelmeimet, örömeimet, szenvedéseimet.
Add nekem, és minden testvéremnek, hogy úgy gondolkozzunk, dolgozzunk és éljünk, mint Te Uram.
Add Uram, hogy egész szívemből és minden erőmből szolgáljalak.
Jöjjön el a Te Országod a gyárakba, a műhelyekbe, az irodákba és otthonainkba!
Add, hogy mindazok a munkáslelkek, akik ma veszélyben forognak, kegyelemben maradjanak!
Add, hogy a munka tisztes mezején elhunyt lelkek békességben nyugodjanak.

Ámen

NEMZETKÖZI HÍREK

A Magyar Kolping Szövetség vezetősége Lang György országos elnök vezetésével látogatást tett az Augsburgi Egyházmegye Kolping Szövetségénél. A tárgyalásokon részt vett Hubert Tintelott úr, a Nemzetközi Kolping Szövetség főtitkára és Joachim Lehmann az Augsburgi Kolping Oktatási Központ gazdasági vezetője. Képünkön Augsburg város főpolgármestere fogadja a küldöttséget.

Nemzetközi konferenciák a Magyar Kolping Szövetség székházában

A Nemzetközi Kolping Szövetség tíz ország részvételével október 14. és 17. között két konferenciát is tartott a MKSZ Vihar utcai székházában.

A BMZ kötelezettségekről és elszámolásokról Gregor Federhen úr, a „Phare programok 2000–2006. között" címmel Gregor Schlachtenberger úr tartott igen érdekfeszítő előadásokat.

Az előadás résztvevői a fárasztó napok után is mosolyogva álltak a kamerák elé.

ROMÁNIA

A Romániai Kolping Szövetség szeptember 17-18-án tartotta közgyűlését a Zetelaka – Ivó táborban, ahol megválasztották országos prézesüket és világi elnöküket.

Országos prézes

Csiki Dénes kanonok úr, 1944. november 20-án született a Hargita megyei Sármáson. A liceumot a gyulafehérvári Kántorképző Iskola (Kis Szeminárium) keretében végezte 1958–62. között, majd folytatta tanulmányait a Hittudományi Főiskolán. 1968. április 21-én szentelte pappá Gyulafehérváron a nagy erdélyi püspök, Márton Áron. A következő lelkészi és adminisztratív tevékenységet végezte: káplán Székelyudvarhelyen és Marosvásárhelyen, püspöki titkár 1973 és 1985 között, a gyulafehérvári Érsekségi Kancellária igaz-gatója 1997-ig

Országos elnök

Mostar Mihai úr 1957. február 6-án született a Temes megyei Slatinán, jelenleg Karánsebesen lakik, címe: Aleea Rapsodiei Bl. 2. Ap. 8. Nős, egy gyermek apja. A temesvári Faipari Szakliceumot végezte 1976-ban és jelenleg technikus a Paltinis erdészeti kerületben.

Jelenleg a következő tisztségeket tölti be: – A „Silva" nevű Faipari Szakszervezeti Föderáció alelnöke; – a karánszebesi római katolikus plébánia egyháztanácsának elnöke; – a karánszebesi Kolping-család alelnöke 1993-tól és 1998 óta a bánáti körzeti Kolping-szervezet alelnöke.

*

Gratulálunk mindkettőjüknek és jó erőt, egészséget kívánunk munkájukhoz.

Mit jelent ma a Kolping Németországban?

Németországban a mozgalomnak összesen 275 490 tagja van, 27 egyházmegyei szervezete és 57 248 tag fiatal (30 évnél fiatalabb).

26 000 tag önkéntes módon tagja a 2801 Kolping-család vezetőségi tanácsának.

Németország lakosságának 75%-a ismeri a Kolping-mozgalmat. A megkérdezettek 73%-a „jó"-nak minősítette a mozgalmat.

810 utca viseli az Adolph Kolping vagy Kolping nevet.

Több ezer Kolping-tag a helyi tanácsoknak is tagja, valamint a Német Parlamentnek. A Bundestag 47 tagja Kolping-tag is, ezáltal egy erős „frakciót" alkotnak.

A német Kolping-lap, a kölni „Kolpingblatt" havonta több mint 200 000 példányban jelenik meg.

Évente 50 000 turista üdülhet kedvezményes áron a 13 nagy Kolping-családi üdülő valamelyikében. A Kolping Németországban az egyik legjelentősebb olyan közösség, amely családi üdülést ajánl.

Évente 700 Kolping fiatal önkéntes lép be valamilyen civil békefenntartó programba Európában, vagy szerte a világon. Több mint száz képző- és szakképzőközpont több ezer ifjú és fel-nőtt foglalkoztatását biztosítja.

Több tízezer hátrányos helyzetű, szellemileg vagy fizikailag korlátozott fiatalt fogadnak a képzőközpontokban elősegítve társadalmi beilleszkedésüket.

Jó volt együtt ünnepelni

Október 23-án, a magyar szabadság ünnepén ünnepelte a Bosnyák téri Kolping-család fennállása ötödik évfordulóját. Az eseményen, nagy örömünkre, jelen volt az országos és az északi körzet elnökségének és több Kolping-családnak számos tagja. A koncelebrációs ünnepi szentmisét – amelyen megemlékeztünk a család első világi elnökéről, Szűcs Pál testvérünkről – országos prézesünk, dr. Bolberitz Pál és családunk prézese, Balogh Attila mutatta be.

Bolberitz atya szentbeszédében az igazságosság és a szeretet összefüggéséről beszélt. Mise végén elénekeltük a Kolping-dalt, majd Balássy Tamás világi elnök röviden visszaemlékezett a Bosnyák téri Kolping-család elmúlt öt évére. Ezt követően a közösség átvonult a plébánia pincéjébe, ahol először rövid ünnepség zajlott le. Zoltai Ferenc szavai és éneke után gördülékeny műsor következett a családunk fiataljainak előadásában. A műsort betanította és rendezte Lukács Eszter. Néhány gyöngyszem a műsorból: szavalatok: Szűcs Imola, Varga Rozália és Bíró Zsófia, gitárszám Szűcs Bence.

A jól sikerült rendezvényért köszönet jár a Kolping-család asszonyainak és leányainak, akiknek konyhai tudománya és munkája nélkül jóval szürkébb lett volna az ünnepség.

Köszönjük Bolberitz atyának, hogy eljött közénk, jó volt együtt ünnepelni.

Az ünneplés második részére a Bosnyák téri Kolping-család hangulatos pinceklubjában került sor.

Bátran nézz előre, az Isten mindig gondoskodik rólad! Mi, emberek túlságosan sokat aggódunk jövőnk miatt, rengeteget panaszkodunk a múltra, csak éppen a jelenre nem figyelünk kellőképpen.

Kolping Adolf

Templom épül Kékesden

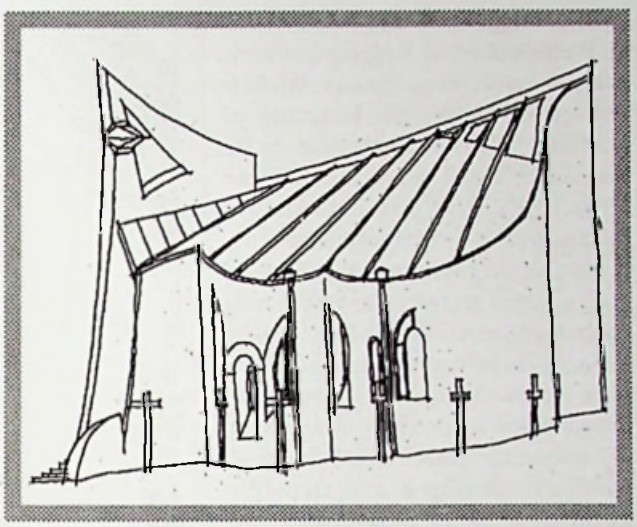

Templomot akar építeni egy apró baranyai falu – Kékesd. Ez a harmadik nekirugaszkodásuk. Szívből kívánjuk, hogy most sikerüljön.

A tervrajz nagyon szép templomot ígér. Vagy inkább nagyobb méretű kápolnát? Szív alakút, egyedit! Ingyen készítette Dévényi Sándor Ybl-díjas építész. A falu legmagasabb pontján áll majd, s a telket ugyancsak ingyen adományozta Gyenis József.

Kékesd a Pécsvárad-szederkényi út mentén fekszik, mindössze 221 lakosa van. A templom 10 millió forintba kerül majd. A kezdeményezés most a 30 tagú Kolping-családé, de az egész község vállalkozása Soós Endre polgármester és Kungl Jánosné, a Kolping-család elnökének vezetésével.

A cél megvalósítását egy rendezvénysorozat készíti elő. Az első előadást Papp Lajos szívsebész professzor tartotta igen nagy érdeklődés mellett. A most szombati program címe: „Művészek a kékesdi templomért". Délután három órakor Mécs Károly érdemes művész verses előadására várják az érdeklődőket a kékesdi kultúrházba. Fellép a pécsi Bazilika Bárdos Kórusa, Uzsalyné dr. Pécsi Rita vezetésével. Fuvolán Krommer Kinga, gordonkán Csányiné Imre Zsuzsa, orgonán Gyöngyösi István játszik. Szólót énekel Gyöngyiné Fülöp Judit és Deáky Dalma.

Követésre méltó kezdeményezés: az előadásokra külön is meghívják a gyermekeket, akik Máriakéméndre járnak iskolába, hisz övék lesz majd a templom. Élmény a gyermekeknek, hogy mindegyik egy szentképet kap. Az első előadáson versengtek érte: az ügyet magukévá tették. Szent Mihály arkangyal lesz a templom védőszentje, a múlt héten már megtartották az első búcsút.

A rendezvényeken szívesen fogadnak adományokat a templomépítés céljára. Az összeget a püspökségen helyezik el. De természetesen szeretettel várnak mindenkit szombaton délután három órára, azokat is, akik nem tudnak adni.

Ismét volt bosnyák szüreti mulatság

A Bosnyák téri Kolping-család október 25-én rendezte meg hagyományos szüreti bálját közel száz résztvevővel. Örömmel jelenthetjük, hogy tovább javult a résztvevő ifjúság aránya. A zenét ismét volt prézesünk, Mák Ferenc atya szolgáltatta, aki szokásos zenei sokoldalúságával válogatta össze a felkínált muzsikát. Magyar nóták adták meg az alaphangulatot, utána a modern szórakoztató zeneirodalom szinte minden jelentősebb szerzőjének művét hallhattuk a legkeményebb rockig. Közben – az idősebb generáció kedvéért – a nosztalgiaszámok sem maradhattak el. A jó hangulatra jellemző, hogy Feri atya csak hajnali két órakor kezdhetett el csomagolni. A résztvevők egy része és a rendezők (lelkes takarítók) három után indultak haza.

A legközelebbi zenei rendezvény a karácsonyi templomi áhitat lesz a Lehel téri templomban.

Kerékpártúra a Balaton körül

A déli és nyugati körzet közös elhatározása alapján tizennyolcan vágtunk neki a Balaton körüli kerékpártúrának. A résztvevők között volt pécsi, csepeli, kiskunhalasi és bátaszéki résztvevő. Július hó 21-én indultunk útnak.

A találkozó Balatonszentgyörgyön volt, ahová kísérőkocsival szállítottuk a kerékpárokat, műhelyt, és a csomagokat. Balatonszentgyörgyről immár kerékpárral folytattuk utunkat, az első állomás Kányavár volt. Ez egy festői kiránduló-sziget a Kis-Balatonban. A felsőpáhoki Kolping-család és a nyugati körzet titkára finom enni- és innivalóval várt bennünket. Vidám sportvetélkedő várt ránk. Kellemesen elfáradtunk, sokat nevettünk. Az abszolút „pártatlan" zsűri egyik tagja nagy meglepetést okozott. Nem volt ő más, mint dr. Veress Pál, a híres szexológus, aki ott töltötte szabadságát. Este a felsőpáhoki Kolping-család vendégei voltunk. Finom vacsora, és sokáig tartó beszélgetés várt ránk, ahol sok barátot szereztünk. Másnap a szentmise és az azt követő reggeli után búcsút vettünk, és folytattuk az utat a következő állomás, Badacsonytomaj felé. Közben megálltunk Hévízen, körbe kerékpároztuk a tavat, majd indultunk Badacsonytomajba. Ott a plébános atya fogadott és biztosította szállásunkat a most kialakuló új szállószerű épületben. Vacsora után senkit nem kellett ringatni. Másnap korán reggel (hajnali 9-kor) indultunk tovább. Egy szállás kiesése miatt ez nagyon húzós szakasznak bizonyult, 63 km-t kellett megtenni. Úticélunk immár Nemesvámos volt. Az út egyik szép állomása Nagyvázsony volt, ahol megnéztük a Kinizsivárat. Itt ért el bennünket először – és Istennek hála utoljára is – az eső. Délután négy óra körül értünk Nemesvámosra. A fogadtatás késett egy kissé, de megoldódott. Itt végre mellénk szegődött a romantika is. Az éjszakai alvás során felhasználtuk a magunkkal hozott sátrakat is. A nemesvámosi Kolping-család szintén finom vacsorát készített nekünk, amely elfogyasztása után közös éneklés kezdődött →

Kerékpártúra a Balaton körül

(Folytatás a 17. oldalról)

Csilla szervezésében, aki gitárral kísért bennünket éjjel egy óráig. A következő nap a pihenést szolgálta. Veszprémbe látogattunk. Az egész napos program első része a történelmi nevezetességek, elsősorban a vár megtekintése. A veszprémi Kolping-családból Néboldné Rikk Valéria fogadott minket, és Veszprém történelméről tartott egy kimerítő ismertetést, mint idegenvezető. Ezúton is szeretnénk megköszönni segítségét. A következő állomásunk a veszprémi állatkert volt. Szép élményeket szereztünk, néhányan kipróbálták a trójai faló által kínált lehetőségeket. Nemesvámosra visszatérve, ismét finom vacsora és sok beszélgetés várt ránk. Reggel indultunk tovább. Nemesvámos határában megnéztük a balácai romkert feltárás alatt lévő ásatásait. Szép kis múzeum, amiről szinte semmit sem tudtunk addig. Utunk következő állomása Balatonkenese, a Klarissza-nővérek kolostora. Ez egy rendkívül szép helyen lévő, teljesen felújított épület, templommal együtt. Itt volt a pihenésre, fürdésre, és kerékpárok szervizelésére is a legtöbb idő. A szerviz „lelke" Viktor volt, akinek nagyon sokat köszönhet a csapat. Természetesen Kult Lacinak is, aki szinte második atyja volt a csapatnak. Másnap indultunk utolsó állomásunk, Balatonföldvár felé.

Itt már vártak bennünket. Szállásunk a helyi sportkör öltözőiben volt. A Kolping-család tagjai Horváth Ferenc vezetésével ágybetétekből rövid idő alatt „szállodát" varázsoltak nekünk. Itt sem maradt el a finom vacsora és a beszélgetés. Másnap reggel a búcsúzkodással fejeződött be a hét napig tartó túra. A hat kiskunhalasi társunk mellett kitartottunk a két órát késő vonat indulásáig.

A 18 főből álló társaság – 19 évestől 59 évesig – túlnyomó részt fiatalokból állt. Rendkívül rokonszenves, vidám, egymást mindig segítő, igazi Kolping-szellemben együttműködő csapattal ismerkedtem meg. Hiszem, hogy mindannyiunk számára barátságok szövődését, és felejthetetlen élményeket adott ez a túra.

Bencs Vilmos

Németországban jártunk...

Testvérkapcsolatunk a németországi Weilheim város Kolping-családjával már nyolc éves. Tavaly októberben német testvéreink látogattak el hozzánk, idén augusztusban pedig bennünket láttak vendégül. Október 19-én éjféli mise után lelkiekben is felkészülve indultunk a hosszú útra. Kora délután érkeztünk Weilheimbe, ahol a német testvérek szavakba nem foglalható szeretete fogadott és kísért bennünket kétnapos ott-tartózkodásunk során. Változatos, színvonalas programokat szerveztek számunkra, így megismerhettük városuk és a környék nevezetességeit, a táj szépségét, az ott élő emberek életformáját; közvetlen közelről csodálhattuk meg a SAT-Elit adó monumentális antennáját és radarjait. Szombaton este gazdagon szervezett műsorral szórakoztattak bennünket – a jellegzetes népi (házi) muzsika, a meghívott néptánc együttes bemutatója után mi is megpróbálkoztunk a tánclépésekkel –, miközben végigkóstoltuk a körülbelül húszféle, saját maguk készítette „salátaköltemény"-eket, ízlelgettük a finom német söröket és a finomabbnál finomabb gyümölcstortákat. A hangulatos este közös imával, énekléssel zárult.

Vasárnap délelőtt, a közös szentmise és reggeli után megható búcsúztatással ért véget látogatásunk, melyről szép emlékekkel, őszinte baráti kapcsolatok születésével indultunk haza.

Ettalkirche

Útközben Passauban betértünk Gizella királyné sírjához, ahol hazánkért, magyar népünkért imádkoztunk.

Az útról sok szép fénykép, videofelvétel készült, de igazán a szívünk mélyén őrizzük a baráti találkozó felejthetetlen élményeit. Köszönjük testvéreink szeretetét, amely legyőzte a nyelvi nehézségeket is! Viszontlátásra jövőre nálunk, Pápán!

Szent László
Kolping-család Egyesület

Vendégek és vendéglátók

MEGHÍVÓ

A közelgő millenniumi év alkalmából a Csepel-sziget felfedezése címmel úttörő vállalkozást szervezünk, ami szigetünk átfogó történelmi, kulturális bemutatása mellett a sziget természeti kincseinek megismerésére is irányul, szigetünket jól ismerő kutatók, régészek, történészek, biológusok, előadók segítségével.

Szeretettel hívunk előadásainkra a szigetet szerető és megismerni akaró polgárokat, diákokat, tanárokat, lokálpatriótákat, szervezeteket.

„Becsüljük meg szigetünket!" Az előadások a Szent Imre Ház Kolping Otthonban lesznek, Budapest, XXI., Kiss János altábornagy u. 43.

1999. október 6. szerda 18,30 órakor Régészeti kutatások és ásatások Csepel-szigeten. Előadó: dr. Endrődy Anna, a Budapest Történeti Múzeum Régészeti Osztályának vezetője.

1999. október 13. szerda 17 órakor műsoros emlékest Bárdos Lajos születésének 100. évfordulóján. Előadást tart Lukin László tanár úr.

1999. október 27-én szerda 18,30 órakor Csepel-sziget története a honfoglalástól 1526-ig. Előadó dr. Fenyvesi László történész.

1999. november 10. szerda 18,30 órakor Világvégvárás, üdvösség-várás. Előadó Farkas István piarista atya.

1999. november 24. szerda 18,30 órakor Csepel-sziget története a török hódoltság alatt és után. Előadó dr. Fenyvesi László történész.

1999. december 8. szerda 18,30 órakor Csepel-sziget műemlékei. Előadó dr. Losonci Miklós művészettörténész.

1999. december 15. szerda 18,30 órakor A Szent Év üzenete a III. évezrednek. Előadó dr. Török József, teológiai professzor.

Az előadások a 2000. évben is folytatódnak az alábbi témák szerint:

- Csepel-sziget újkori története
- Csepel-sziget víz- és földrajza
- Csepel-sziget a képzőművészetben és irodalomban
- Csepel-sziget természeti kincsei
- Csepel-sziget nemzetiségei
- Csepel-sziget egyházközségeinek kialakulása
- Csepel faluképe és várossá alakulása
- A múlt és jelen összekapcsolása, településfejlesztés

Előadók: dr. Fenyvesi László történész, dr. Bolla Dezső, dr. Kubinyi András, dr. Balogh Márton biológus, dr. Losonci Miklós művészettörténész, Kaposvári Kálmán, Hoffmann Pál Tököl polgármestere és sokan mások.

Az előadások időpontjáról értesítjük Önöket.

Az előadás sorozat befejezéseképpen hajókirándulást tervezünk a Kis-Dunán a Kvassay Zsiliptől Ráckevéig, így élőben is megismerkedhetünk a látottakkal, hallottakkal.

Minden kedves érdeklődőt szeretettel hív és vár

a Csepeli Kolping Család Egyesület.

„Szólj, Uram!"

Fenti címmel jelenik meg egy fiatal, lelkes kis csapat vallási témájú zenei albuma ez év november elején.

A zenei anyag alkotói többek között Brajda Ildikó, Hirth Erna, Hirth Tamás, Iváncsits Tamás és Kásádác József. Ildikó, Erna és (Hirth) Tamás a Pius Kolping-család tagjai.

Múltjukról, jelenükről, céljaikról beszélgetve kiderült, hogy valamennyien komoly zenei múlttal rendelkeznek. Brajda Ildikó ápolónő, tíz évig tanult a zeneiskola fuvola szakán, ma a MÁV Fúvószenekarában játszik. A lemezen az ő fuvolajátékában gyönyörködhetünk. Hirth Erna tanárnő, tíz évig zongorázott, most mint vokalista mutatkozik be.

A hangszerelés Hirth Tamás munkája, aki „főállásban" is zenével foglalkozik.

Iváncsits Tamás hittantanár Mohácson. Az album valamennyi dalának énekes előadója. Idáig már négy nagysikerű kazettája jelent meg,ebből két dalos kazetta az evangélium népszerűsítésére „Indulj el!" és „Üzenet" címmel és két – tizenöt, illetve harminc előadást megélt – rockopera: „A tékozló fiú" és a „Damaszkusz", amelyet nagy sikerrel játszottak többek között a budapesti Sportcsarnokban és a Petőfi Csarnokban is.

Kásádác József húsz éve gitározik, a kiadványon ő játssza a gitárszólókat. Saját, KÁSI nevű zenekarával instrumentális zenét játszik, melynek alapja a dallamos gitárzene.

Kérdésemre, hogy van-e vezető köztük, viccelődnek: A főnök Hirth Tamás, a frontember Iváncsits Tamás. Ennek megfelelően a két Tamás felváltva mesél álmaikról, nehézségeikről, reményeikről:

– Hogyan született az ötlet, hogy egy ilyen zenei anyagot hozzatok létre?

– Az ötlet valójában Hirth Tamásé volt még évekkel ezelőtt. A kazettán szereplő dalok egy része akkor született, de a kiadás sokáig csak álom volt. Hiányzott a stúdió, a kiadó, és persze egy szponzor. Mára úgy néz ki, mindhárom megadatott. A stúdiót sikerült Tamásnak összehozni, a kiadással is ő foglalkozik. Nagy segítséget kaptunk a Pius Kolping-családtól, aki megértve céljainkat, anyagi és erkölcsi támogatást nyújtott. – kezdi Iváncsits Tamás.

– Mit hallhatunk az albumon, milyen stílus jellemzi zeneteket?

– 12 számot vettünk fel, ebből kettő (dax) feldolgozás, négy Iváncsits Tamás, egy Kásádác József-szám, valamint öt saját szerzemény került fel az albumra. A zenei stílusról azt mondhatnám, hogy akusztikus hangszerekre épülő, dallamos, jól énekelhető, könnyen befogadható zenét játszunk. – veszi át a szót Hirth Tamás.

– Mik a közeli és távoli céljaitok?

– Közeli és távoli célunk egyaránt az evangéliumi igazságokat a zene nyelvén közölni. Szeretnénk dalainkkal a mai fiatalokat megérinteni. Természetesen, zenénk kortalan, bármely korosztály számára lelki élményt nyújthat. Közeli célunk még a lemez terjesztése, és ezt időnktől és energiánktól függően előadásokkal, koncertekkel megtámogatni. Így örömmel teszünk eleget kolpingos meghívásoknak is – folytatja ismét Iváncsits Tamás.

Antalné Kiss Ágnes, Pius Kolping-család Pécs

Iváncsits Tamás és barátai „Szólj Uram" című albuma CD-n és kazettán megvásárolható a keresztény könyves- és kegytárgyboltokban.

Megrendelhető a Pius Kolping-családnál 7634 Pécs, Bolgár köz 22. Telefon/Fax: 72 256 510

Ifjúsági fórum

Az északi körzet fiataljai október 30-án ifjúsági fórumot tartottak Csepelen. A fórumon részt vettek a déli, keleti és a nyugati körzet kolpingos fiataljai is. A fórumon igen sok érdekes előadás hangzott el, közben a fiatalok gondjaikról, eredményeikről, terveikről is tájékoztatták egymást.

Az ifjúsági fórum résztvevői

Várkonyi Nándor: **Az ötödik ember I–III.**
(Eszmetörténet a mitológiai koroktól napjainkig) 1506 oldal, 6400 Ft

Várkonyi e munkájában a keresztény ó- és középkor, a renaissance, a barokk kor, a felvilágosodás és a XIX. század eszméit és alakjait bemutatva elemzi az emberiség gondolkodás-történetét egészen a XX. század hajnaláig.

Várkonyi Nándor: **Varázstudomány I–II.**
(Kultúrtörténet: A rejtett világ és A rejtett ember) 1098 oldal 6 200 Ft

Várkonyi egy végletesen ellentmondásos területet térképez fel Kelet és Nyugat kultúráit bejárva: nevezetesen a szellemi jelenségek körét.

Széphalom Könyvműhely
1068 Budapest, Városligeti fasor 38. I/34. Telefon: 351-0593

A kiadóban vásárlóinknak 20% kedvezményt adunk!

Bibliai kor

Pisti megkérdi a mamájától:

– Mama, Róza néni hány éves?

– Nem tudom, fiam, majd megnézem a családi Bibliában.

– Hűha – csodálkozik Pisti –, Róza néni olyan idős, hogy már a Bibliában is benne van?

A nagy érdeklődésre való tekintettel a Kolping iskolák hittankönyve A CSELEKVŐ HIT címmel ismét megjelent. A már harmadik kiadást megért kötet megvásárolható a Magyar Kolping Szövetség székházában, 1035 Budapest III. Vihar u. 8.

KOLPING

MAGYAR KOLPING SZÖVETSÉG LAPJA

Főszerkesztő és felelős kiadó:
Dr. Bolberitz Pál

Felelős szerkesztő: Nagy Sándor
Főmunkatárs: Lang György

Szerkesztőség:
1035 Budapest III.Vihar u. 8.
Telefon: 250-1239 • Fax: 388-7394

E-mail: mksz@Kolping.hu
Lapunk online olvasható az Interneten: www.Kolping.hu

Adományokat köszönettel elfogadunk
Postabank és Takarékpénztár Rt.
119–91102/021–12437
A lap előállítási költsége 100 Ft.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza
Ha szükséges, helyhiány miatt a kéziratokat szerkesztve közöljük

A lap ára: 50 Ft

Tipográfia: Brozsek Béla
Kucsák Könyvkötészet és Nyomda, Vác, 1999.